

Määräykset ja ohjeet 3/2014

Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset

Dnro
FIVA 2/01.00/2013

Antopäivä
6.3.2014

Voimaantulopäivä
15.4.2014

FINANSSIVALVONTA
puh. 010 831 51
faksi 010 831 5328
etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi
www.finanssivalvonta.fi

Lisätietoja
Instituutiovalvonta/Rahoitussektori
Instituutiovalvonta/Vakuutussektori
Menettelyvalvonta/Finanssipalvelutoiminnot

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräys- ja ohjekokoelma > Määräyskokoelman rakenne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	6
1.1	Soveltamisala	6
1.2	Määritelmät	7
2	Säädöstausta	8
2.1	Lainsäädäntö	8
2.2	Euroopan unionin asetukset	9
2.3	Euroopan unionin direktiivit	9
2.4	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus	10
3	Tavoitteet	12
4	Toimiluvan yleiset edellytykset ja toimiluvan hakeminen	13
4.1	Toimiluvan yleiset edellytykset	13
4.2	Toimiluvan hakeminen	14
5	Sijoituspalveluyrityksen toimilupa	15
5.1	Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset	15
5.2	Selvitys toimiluvan hakijasta	15
5.3	Sijoituspalveluyrityksen harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta	15
5.3.1	<i>Tarjottavaksi aiottujen sijoituspalvelujen kuvaus</i>	16
5.3.2	<i>Tarjottavaksi aiottujen oheispalvelujen kuvaus</i>	18
5.3.3	<i>Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat</i>	19
5.4	Sijoittajien korvausrahaston jäsenyys	21
5.5	Luotettava hallinto	22
5.5.1	<i>Johtaminen ja toiminnan järjestäminen</i>	22
5.5.2	<i>Sijoituspalveluyrityksen ylin johto</i>	23
5.5.3	<i>Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito</i>	23
5.5.4	<i>Henkilöstö ja sen ammattitaito</i>	24
5.5.5	<i>Palkitsemisjärjestelmä</i>	24
5.5.6	<i>Tilintarkastajat</i>	25

5.5.7	Selvitys tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista	25
5.6	Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista	25
5.7	Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma	26
5.7.2	Toimintasuunnitelma	27
5.7.3	Vähimmäispääoma	27
5.7.4	Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä	28
5.8	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	28
5.8.2	Liiketoiminnoista riippumattomien toimintojen järjestäminen	29
5.8.3	Luottoriskit	30
5.8.4	Markkinariskit	30
5.8.5	Likviditeettiriski	31
5.8.6	Operatiiviset riskit	32
5.8.7	Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä	33
5.8.8	Tietojärjestelmät, tietoturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu	34
5.8.9	Kirjanpitojärjestelmä	35
5.8.10	Toimintojen ulkoistaminen	36
5.9	Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan muuttaminen	36
5.10	Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen	36
6	Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupa	38
6.1	Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset	38
6.2	Selvitys perustettavasta rahastoyhtiöstä ja säilytisyhteisöstä	38
6.3	Rahastoyhtiön harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta	38
6.3.1	Kuvaus harjoitettavasta toiminnasta	38
6.4	Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat	40
6.5	Sijoittajien korvausrahaston jäsenyys	40
6.6	Luotettava hallinto	40
6.6.1	Johtaminen ja toiminnan järjestäminen	40
6.6.2	Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön ylin johto	42
6.6.3	Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito	42
6.6.4	Henkilöstö ja sen ammattitaito	43
6.6.5	Tilintarkastajat	43
6.6.6	Omistajien luotettavuus ja sopivuus	43
6.7	Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista	44
6.8	Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma	44
6.8.2	Toimintasuunnitelma	45

6.8.3	<i>Perustamis- /vähimmäispääoma</i>	46
6.8.4	<i>Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä</i>	46
6.9	Toiminnan järjestäminen	46
6.10	Riskienhallinta	47
6.10.2	<i>Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä</i>	47
6.10.3	<i>Tietojärjestelmät, tietoturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu</i>	48
6.10.4	<i>Kirjanpitojärjestelmä</i>	50
6.10.5	<i>Toimintojen ulkoistaminen</i>	50
6.11	Rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toimiluvan muuttaminen	50
6.12	Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen	51
7	Rekisteröinnit ja ilmoitukset	52
7.1	Rekisteröinnit	52
7.1.1	<i>Vakuutusyhdistykset</i>	52
7.1.2	<i>Eläkesäätiöt</i>	53
7.1.3	<i>Vakuutuskassat</i>	53
7.1.4	<i>Työttömyyskassat</i>	53
7.1.5	<i>Vakuutusedustajat</i>	53
8	Kumotut määräykset ja ohjeet	61
9	Muutoshistoria	62

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan haettaessa Finanssivalvonnalta toimilupaa Finanssivalvonnasta annetussa laissa tarkoitetulle toimilupavalvottavalle tai rekisteröintiä muulle valvottavalle tahi tehtäessä Finanssivalvonnalle muita finanssimarkkinoilla toimivia koskevia ilmoituksia:

Toimilupavalvottavat

- sijoituspalveluyritykset
- rahastoyhtiöt
- säilytysyhteisöt

Muut valvottavat ja finanssimarkkinoilla toimivat

- eläkesäätiöt
- työttömyyskassat
- vakuutusyhdistykset
- vakuutusedustajat.

1.2 Määritelmät

Näissä määräyksissä ja ohjeissa tarkoitetaan:

- (1) *ylimmällä johdolla* hallituksen jäseniä ja varajäseniä, toimitusjohtajaa ja tämän sijaista sekä muuhun ylimpään johtoon kuuluvia henkilöitä
- (2) *muulla ylimmällä johdolla* niitä henkilöitä, jotka hallituksen ja toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti johtavat valvottavan toimintaa. Tällainen henkilö voi olla esimerkiksi valvottavan merkittävän liiketoiminta-alueen johtaja. Muuhun ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt muodostavat yhdessä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kanssa valvottavan ylimmän johdon
- (3) *yhteisöllä kaikkia* määräyksen ja ohjeen soveltamisalaan kuuluvia oikeushenkilöitä
- (4) *rekisteröinneillä* vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestyksen, eläkesäätiön, vakuutuskassan tai työttömyyskassan sääntöjen vahvistamista tai vakuutusedustajien rekisteröintiä

2 Sääöstäusta

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset:

- sijoituspalvelulaki (742/2012, jäljempänä myös SipaL)
- sijoitusrahastolaki (48/1999, jäljempänä myös SRL)
- valtiovarainministeriön asetus sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemukseen, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimilupahakemukseen ja sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustamista kolmanteen maahan koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (1024/2012, jäljempänä myös SipaVMA)
- valtiovarainministeriön asetus rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemukseen, kolmannen maan rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen toimilupahakemukseen sekä sivuliikkeen perustamista ulkomaille koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (147/2012, jäljempänä myös RahastoVMA)
- valtioneuvoston asetus omistussuuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytisyhteisössä, vakuutusyhtiössä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä koskevasta ilmoituksesta (VNA 231/2009)
- valtiovarainministeriön asetus luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmistä (1372/2010)
- vakuutusyhdistyslaki (1250/1987, jäljempänä myös VakYhdL)
- eläkesäätiölaki (1774/1995, jäljempänä myös ESL)
- vakuutuskassalaki (1164/1992, jäljempänä myös VKL)
- työttömyyskassalaki (603/1984, jäljempänä myös TKL)
- Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (354/1997)
- laki vakuutusedustuksesta (570/2005 jäljempänä myös VedL)
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus vakuutusyhtiön toimintasuunnitelmasta (621/2008, jäljempänä myös STMA)
- laki Finanssivalvonnasta (878/2008, jäljempänä myös FivalL)
- rikosrekisterilaki (770/1993)
- laki liiketoimintakiellosta (1059/1985)

- arvopaperimarkkinalaki (746/2012, jäljempänä myös AML)
- laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (503/2008, jäljempänä myös ResL tai rahanpesulaki)
- valtioneuvoston asetus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä (616/2008, jäljempänä myös ResA).

2.2 Euroopan unionin asetukset

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat suoraan sovellettavat Euroopan unionin asetukset:

- Neuvoston asetus 2157/2001 eurooppayhtiön säännöistä (32001R2157); EYVL N:o L 294, 10.11.2001, s.1
- Neuvoston asetus 1435/2003 eurooppaosuuskunnan säännöistä (32003R1435); EYVL N:o L207, 18.8.2003, s. 1-24
- Komission asetus 1287/2006 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta tietojen kirjaamista koskevien sijoituspalveluyritysten velvoitteiden, liiketoimista ilmoittamisen, markkinoiden avoimuuden, rahoitusvälineiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen sekä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta; EUVL L 145, 30.4.2004, s.1 [jäljempänä komission asetus (EY) N:o 1287/2006]).

2.3 Euroopan unionin direktiivit

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät läheisesti seuraavat Euroopan unionin direktiivit:

Sijoituspalveluyritykset

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta(32004L0039); EUVL N:o L 145, 30.4.2004, s. 1
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sijoittajien korvausjärjestelmistä 97/9/EY (31997L0009); EYVL N:o L 84, 26.3.1997, s.22
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/26/EY luottolaitosalan direktiivien 77/780/ETY ja 89/646/ETY, vahinkovakuutusalan direktiivien 73/239/ETY ja 92/49/ETY, henkivakuutusalan direktiivien 79/267/ETY ja 92/96/ETY, sijoituspalveluyritysten alan direktiivin 93/22/ETY sekä arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritysten) alan direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta toiminnan vakauden valvonnan tehostamiseksi (ns. BCCI-direktiivi) (31995L0026); EYVL N:o L 168, 18.7.1995 s.7.

Rahastoyhtiöt

- Neuvoston direktiivi 85/611/ETY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (31985L0611); EYVL N:o L 375, 31.12.1985, s. 3

- Neuvoston direktiivi 88/220/ETY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta tiettyjen yhteissijoitus-yritysten sijoituspolitiikkaa koskevien säännösten osalta (31988L0220); EYVL N:o L 100, 19.4.1988, s. 31
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (32004L0039) rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta; EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sijoittajien korvausjärjestelmistä 97/9/EY (31997L0009); EYVL N:o L 84, 26.3.1997, s. 22
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/107/EY siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi (32001L0107); EYVL N:o L 41, 13.2.2002, s. 20
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/108/EY arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta yhteissijoitusyritysten sijoitusten osalta (32001L0108); EYVL N:o L 41, 13.2.2002, s. 35
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY (32009L0065), annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32—96).

Vakuutusedustajat

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/92/EY vakuutusedustuksesta (32002L0092); EYVL N:o L9, 15.1.2003 s. 3.

2.4 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonnan oikeus antaa toimiluvan hakemiseen, rekisteröitymiseen tai ilmoituksen tekemiseen liittyviä sitovia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin:

- **vakuutusyhdistyslain 1 luvun 5 §:n 4 momentti** (Liitännäistoimintaa koskevaan toimintasuunnitelmaan liittyvät määräykset):
 - luku 7.1.1 (Vakuutusyhdistykset), määräys kohdat 6 - 7
- **vakuutusedustuksesta annetun lain 43 §** (tarkemmat määräykset vakuutusedustajien rekisteröintimenettelystä):
 - luku 7.1.5.1 (Asiamiesten rekisteröinti), määräys kohdat 16 - 21, kohdat 22 - 23, kohta 24 ja kohdat 25 - 28

- luku 7.1.5.2 (Vakuutusmeklareiden rekisteröinti), määräys kohdat 29 - 35, kohdat 36 - 37, kohta 38 ja kohdat 41 - 46

3 Tavoitteet

(1) Näiden määräysten ja ohjeiden tavoitteena on

- **ohjeistaa markkinoille tuloa ja tehostaa hakuprosessia.** Määräyksiin ja ohjeisiin on koottu toimilupiin, rekisteröinteihin ja ilmoituksiin liittyvä menettely. Määräyksissä ja ohjeissa tuodaan esille myös se, mihin seikkoihin Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota, kun se arvioi, täyttääkö toimilupaa hakenut yhteisö tai rekisteröintiä hakenut henkilö tai oikeushenkilö tai ilmoituksen tehnyt henkilö tai oikeushenkilö kyseisen toiminnan harjoittamiselle asetetut edellytykset.
- **edistää markkinoiden vakautta sekä rahoitus-, sijoitus- ja vakuutuspalveluja käyttävien asiakkaiden etujen turvaamista.** Määräyksillä ja ohjeilla halutaan varmistaa, että markkinoilla toimivat vain sellaiset tahot, jotka täyttävät toiminnan harjoittamiselle laeissa ja muissa säännöksissä asetetut vaatimukset. Finanssivalvonnan tulee voida varmistua siitä, että toimilupaa tai rekisteröintiä hakevaa tai ilmoituksen tehnyttä yhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Toimiluvan, rekisteröinnin tai ilmoituksen edellytysten tulee täytyä yhteisön koko toiminnan ajan.

4 Toimiluvan yleiset edellytykset ja toimiluvan hakeminen

4.1 Toimiluvan yleiset edellytykset

- (1) Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta sijoituspalveluyrityksen (SipaL 3 luvun 1 §:n 1 momentti), rahastoyhtiön (SRL 5 a §:n 1 momentti) ja säilytisyhteisön (SRL 9 §:n 1 momentti) toimiluvan.
- (2) Toimilupa voidaan SipaL 3 luvun 3 §:n 2 momentin, SRL 5 b ja 9 a §:n nojalla myöntää myös perustettavalle yhteisölle ennen sen rekisteröimistä.
- (3) Toimilupa voidaan SipaL 3 luvun 5 §:n ja SRL 10 a §:n nojalla myöntää myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle ja sijoituspalveluyrityksiä lukuun ottamatta eurooppaosuuskunta-asetuksessa tarkoitettulle eurooppaosuuskunnalle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen. Lupahakemuksesta on pyydettävä kyseisen valtion finanssimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Tämä koskee myös eurooppayhtiön ja eurooppaosuuskunnan perustamista siten, että sulautumisessa vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä tai eurooppaosuuskuntana Suomessa.

OHJE (KOHDAT 4-8)

- (4) Finanssivalvonta myöntää toimilupaa hakevalle yhteisölle toimiluvan, jos ainakin seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että yhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti
 - Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että perustajat ja omistajat ovat luotettavia
 - merkittävä sidonnaisuus ei estä yhteisön tehokasta valvontaa
 - yhteisöön merkittävässä sidonnaisuudessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat ETA-alueen ulkopuolisen valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset eivät estä yhteisön tehokasta valvontaa
 - yhteisöllä on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja -suunnitelmat
 - yhteisöllä on pääkonttori Suomessa
 - yhteisö täyttää muut laissa asetetut edellytykset.

- (5) Toimilupa myönnetään eurooppayhtiölle ja eurooppaosuuskunnalle samoin perustein kuin Suomessa alun perin rekisteröidylle sijoituspalveluyritykselle, rahastoyhtiölle, säilytisyhteisölle ja maksulaitokselle.
- (6) Yhteisön perustamiseen liittyviä seikkoja arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- se saa tarvittavat perustiedot yhteisöstä
 - se saa tarvittavat tiedot perustajista, omistajista ja ylimpään johtoon kuuluvista henkilöistä
 - yhteisö on perustettu sitä koskevien lakien mukaisessa järjestyksessä.
- (7) Finanssivalvonta kiinnittää hakemuksen arvioinnissa huomiota siihen, että hakemus sisältää kaikki kyseisissä laeissa ja asetuksissa edellytetyt tiedot, että tiedot on esitetty johdonmukaisesti ja että hakemus antaa kattavan kuvan hakijasta.
- (8) Toimilupahakemukseen sisältyvien liitteiden sisällössä ja laajuudessa voi olla eroja eri toimijoiden välillä. Liitteiden sisältö ja laajuus määräytyvät kunkin yhteisön harjoittaman toiminnan luonteen ja laajuuden mukaan.

4.2 Toimiluvan hakeminen

- (9) Toimilupaa haetaan Finanssivalvonnalta kirjallisella hakemuksella, johon on liitettävä valtiovarainministeriön tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa vaaditut selvitykset¹.

OHJE (KOHDAT 10–15)

- (10) Joustavan ja tehokkaan käsittelyprosessin varmistamiseksi Finanssivalvonta suosittaa, että hakija on yhteydessä Finanssivalvontaan ennen varsinaisen toimilupahakemuksen jättämistä.
- (11) Toimilupahakemus tehdään joko suomen tai ruotsin kielellä.
- (12) Myös hakemuksen liitteiden tulisi pääasiassa olla suomen- tai ruotsinkielisiä. Muilla kielillä laadittuja liitteitä voidaan tarvittaessa hyväksyä, jos siitä on erikseen sovittu Finanssivalvonnan kanssa.
- (13) Hakemus liitteineen toimitetaan Finanssivalvontaan osoitteeseen: PL 103, 00101 Helsinki (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (14) Toimiluvan hakuprosessi on kuvattu Finanssivalvonnan verkkopalvelussa Toimiluvat ja rekisteröinti -alasisivulla. (www.finanssivalvonta.fi/fi/Toimiluvat). Lisäksi verkkopalvelussa on tietoja Finanssivalvonnan valvottavista koskevista velvollisuuksista, kuten valvontamaksuista ja raportointivelvollisuuksista.
- (15) FivaL 20 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnalla on oikeus saada oikeusrekisterikeskukselta rikosrekisterilaissa tarkoitettu rikosrekisteriote sekä ote sakkorekisteristä.

¹ LLVMA, SipaVMA, RahastoVMA ja STMA.

5 Sijoituspalveluyrityksen toimilupa

5.1 Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset

- (1) Sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemuksesta säädetään SipaL:n 3 luvun 1 §:ssä.
- (2) Hakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksessa sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemukseen, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimilupahakemukseen ja sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen perustamista kolmanteen maahan koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (SipaVMA)

5.2 Selvitys toimiluvan hakijasta

- (3) Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan hakijaa koskevista selvityksistä säädetään SipaVMA 2 §:ssä.

5.3 Sijoituspalveluyrityksen harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta

- (4) SipaVMA 3 §:n nojalla hakemuksessa on lueteltava ja kuvattava SipaL 1 luvun 11 §:ssä tarkoitetut sijoituspalvelut ja 2 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut oheispalvelut, joita sijoituspalveluyritys aikoo tarjota, ja muu toiminta, jota se aikoo harjoittaa.
- (5) Sijoituspalveluyrityksen toimilupa muodostuu yhdeksän eri sijoituspalvelun ja kahdeksan eri oheispalvelun yhdistelmästä (SipaL 1 luvun 11 § ja 2 luvun 3 §). Toimilupa voidaan myöntää yhden tai useamman sijoituspalvelun tarjoamiseen. Sijoituspalveluyrityksen toimilupaa ei voida kuitenkaan myöntää yhteisölle, jonka tarkoituksena on tarjota ainoastaan oheispalveluja.
- (6) Sijoituspalveluyritys voi tarjota ainoastaan sellaisia sijoituspalveluja ja oheispalveluja, joiden tarjoamiseen se on saanut toimiluvan.
- (7) SipaVMA 10 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla harjoitettavaksi aiottu toiminta kuvataan palveluittain hakemukseen liitettävässä toimintasuunnitelmassa (ks. jäljempänä luku 6.7.1).

OHJE (KOHTA 8)

- (8) Vaikka toimilupa myönnetään sijoituspalveluyritykselle palveluittain, Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan yhteisöltä vaadittavat perusedellytykset ovat samanlaiset. Toimiluvan sisällölle ja laajuudelle asetettavat tarkemmat vaatimukset määräytyvät sen mukaan, minkä palvelun tarjoamiseen lupaa haetaan.

5.3.1 Tarjottavaksi aiottujen sijoituspalvelujen kuvaus

OHJE (KOHDAT 9-19)

- (9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SipaVMA 3 §:n 1 kohdan nojalla tehtävän tarjottavaksi aiottujen sijoituspalveluiden kuvauksen tulee sisältää seuraavat asiat:
- (10) *Toimeksiantojen välittämisen* (SipaL 1 luku 11 § 1 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- mitä rahoitusvälineitä välitetään
 - minne toimeksiannot välitetään toteutettavaksi
 - toimeksiantojen vastaanotto- ja edelleenvälitystavat ja -kanavat
 - asiakaskohderyhmä
 - sopimusrakenne eri osapuolten kesken.
- (11) *Toimeksiantojen toteuttamisen* (SipaL1 luku 11 § 2 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- minkä rahoitusvälineiden toimeksiantoja toteutetaan
 - missä markkinapaikoissa toimeksiannot toteutetaan
 - toteuttaminen markkinapaikkojen ulkopuolella
 - miten toteuttaminen käytännössä tapahtuu
 - toimiiko sijoituspalveluyritys itse toimeksiantojen vastapuolena
 - sopimusrakenne eri osapuolten kesken.
- (12) *Omaan lukuun käytävän kaupankäynnin* (SipaL 1 luku 11 § 3 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- kaupankäynnin tavoite ja tarkoitus
 - millä rahoitusvälineillä kauppaa käydään
 - kaupankäynnin toimintamallit:
 - onko yhtiö itse vastapuolena
 - toimiiko sijoituspalveluyritys sisäisenä toteuttajana (Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä 5 luku)
 - toimiiko yhtiö markkinatakaajana (millä markkinoilla ja missä tuotteissa)
 - kaupankäynnin laajuus ja aktiivisuus (volyyymi)
 - miten kaupankäyntiin liittyvät julkistamisvelvoitteet käytännössä toteutetaan.
- (13) *Omaisuudenhoidon* (SipaL 1 luku 11 § 4 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- omaisuudenhoidon luonne (sijoituskohteiden hoitaminen sellaisen asiakaskohtaisen sopimuksen nojalla, jossa päätösvalta joko kokonaan tai osittain on annettu toimeksisaajalle)
 - asiakaskohderyhmä ja asiakkaiden valintakriteerit (esim. salkun minimikoko)
 - omaisuudenhoidossa olevien varojen arvioitu määrä
 - omaisuudenhoidon kohteena olevat rahoitusvälineet ja mahdolliset muut varat

- palkkioiden määräytymisperusteet
 - toimeksiantojen antamisessa ja kauppojen toteutuksessa noudatettavat menettelyt
 - asiakasraportointi
 - sopimusluonnokset.
- (14) *Sijoitusneuvonnan* (SipaL 1 luku 11 § 5 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- tarjottavan sijoitusneuvonnan luonne
 - asiakaskohderyhmä
 - millä rahoitusvälineillä yksilöllistä sijoitusneuvontaa annetaan
 - mahdolliset sopimusluonnokset.
- (15) *Liikkeeseenlaskun takaamisen* (SipaL 1 luku 11 § 6 kohta) osalta tulee selvittää ainakin:
- liikkeeseenlaskun takaamisen luonne ja toimintamallit (mm. yhtiön rooli takaajana)
 - asiakaskohderyhmä
 - toiminnan laajuus
 - liikkeeseenlaskun takaamisen kohteena olevat rahoitusvälineet.
- (16) *Liikkeeseenlaskun järjestämisen* (SipaL 1 luku 11 § 7 kohta) osalta kuvauksessa tulee ainakin selvittää:
- liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämisen luonne ja toimintamallit (mm. yhtiön rooli järjestäjänä tai neuvonantajana)
 - asiakaskohderyhmä
 - toiminnan laajuus
 - liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämisen kohteena olevat rahoitusvälineet.
- (17) *Monenkeskisen kaupankäynnin järjestämisen* (SipaL 1 luku 11 § 8 kohta) osalta tulee ainakin selvittää:
- toiminnan luonne ja toimintamalli
 - toiminnan laajuus
 - asiakaskohderyhmä
 - luonnos kaupankäynnin säännöistä (Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä 4 luku 2 §)
 - miten sijoituspalveluyritys noudattaa kaupankäynnin julkisuuteen liittyviä säännöksiä (Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä 4 luku 3 §)
 - miten kaupankäyntiä valvotaan.
- (18) *Rahoitusvälineiden säilyttämisen* (SipaL 1 luku 11 § 9 kohta) osalta tulee selvittää ainakin:
- malli säilytyssopimuksesta
- (19) Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota toimeksiantojen välittämistä tai toteuttamista, omaisuudenhoitoa taikka sijoitusneuvontaa, se saa SipaL 2 luvun 3 §:n 2 momentin nojalla tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälinettä koskevaa

toimiluvan mukaista palvelua sekä tätä sijoituskohdetta koskevaa sijoitus- ja rahoitusneuvontaa. Jos sijoituspalveluyrityksen toimilupaan sisältyy oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä, se saa tarjota myös muuta sijoituskohdetta kuin rahoitusvälineettä koskevaa toimiluvan mukaista palvelua. Tällöin hakemukseen tulee Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan liittää selvitys muilla sijoituskohteilla kuin rahoitusvälineillä tapahtuvasta sijoituspalvelusta tai tätä sijoituskohdetta koskevasta sijoitus- ja rahoitusneuvonnasta.

5.3.2 Tarjottavaksi aiottujen oheispalvelujen kuvaus

OHJE (KOHDAT 20–28)

- (20) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SipaVMA 3 §:n 2 kohdan nojalla tehtävän tarjottavaksi aiottujen oheispalveluiden osalta tulee kuvata mahdollisimman yksityiskohtaisesti kaavaillun toiminnan sisältö. Kyseisen kuvauksen tulee kattaa seuraavat asiat:
- (21) *Asiakkaalle sijoituspalveluun liittyvien luottojen ja muun rahoituksen myöntämisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 1 kohta) hakemukseen tulee liittää ainakin:*
- selvitys luotonmyönnön tavoitteista (luottosalkulle asetetut laatu-, tuotto- ja kasvutavoitteet erilaisia luottoriskejä otettaessa)
 - kuvaus luotonmyöntöprosessista (mm. selvitys luotonmyöntövaltuuksista ja -kriteereistä, limiittien asettamisesta ja päätöksenteosta)
 - kuvaus luottoriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, seurannasta ja valvonnassa noudatettavista menettelytavoista
 - kuvaus siitä, miten erillinen ja riippumaton luottoriskien hallinnan arviointi on järjestetty.
- (22) *Pääomarakenteita, liiketoimintastrategiaa ja muita näihin liittyviä kysymyksiä koskevan neuvonnan sekä yritysten sulautumista, yritysostoja ja muita yritysjärjestelyjä koskevan neuvonnan ja niitä koskevien palvelujen tarjoamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 2 kohta) hakemukseen tulee liittää ainakin:*
- kuvaus toiminnan luonteesta ja neuvonantajan roolista hankkeissa
 - selvitys asiakaskohderyhmästä
 - arvio toimeksiantojen koosta
 - selvitys toimeksiannoista saatavien palkkioiden määräytymisperusteista.
- (23) *Sijoituspalveluun liittyvän valuuttapalvelun tarjoamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 3 kohta) hakemukseen tulee liittää ainakin:*
- kuvaus valuuttapalvelun sisällöstä ja luonteesta
- (24) *Sijoitustutkimusten, rahoitusanalyysien sekä muiden vastaavien rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyvien yleisten suosittelujen tuottamisen ja levittämisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 4 kohta) hakemukseen tulisi liittää ainakin:*
- kuvaus toiminnan sisällöstä ja luonteesta
 - selvitys asiakaskohderyhmästä

- selvitys mahdollisista palkkioperusteista.
- (25) *Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun takaamiseen ja järjestämiseen liittyvien palvelujen tarjoamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 5 kohta) hakemukseen tulee liittää:*
- selvitys siitä, mitä toimenpiteitä sijoituspalveluyritys aikoo tehdä liikkeeseenlaskujen yhteydessä.
- (26) *Sijoituspalveluja ja SipaL 2 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluja vastaavien palvelujen tarjoaminen sellaisilla johdannaissopimusten kohde-etuuksilla, jotka eivät ole rahoitusvälineitä silloin, kun toiminta liittyy johdannaissopimuksilla harjoitettavaan toimintaan tarjoamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 6 kohta) hakemukseen tulee liittää:*
- selvitys kohde-etuuksista ja niiden toteutuksesta.
- (27) *Muun kuin SipaL 1 luvun 11 §:n 9 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden säilytyspalvelun tarjoamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 7 kohta) hakemukseen tulee liittää ainakin*
- selvitys siitä, mitä sijoituskohteita palvelu koskee
 - malli säilytyssopimuksesta
- (28) *Muun SipaL:n 2 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan verrattavan tai siihen läheisesti liittyvän toiminnan harjoittamisen osalta (SipaL 2 luku 3 § 1 momentti 8 kohta) hakemukseen tulee liittää:*
- toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus (luonne ja laajuus).

5.3.3 Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat

- (29) SipaL 7 luvun 8 §:n mukaan sijoituspalveluyrityksen toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Toiminnassa noudatettavista menettelytavoista säädetään SipaL 10 luvussa.
- (30) Toimilupahakemukseen on SipaVMA 12 §:n 1 momentin nojalla liitettävä tarjottavien sijoitus- ja oheispalvelujen osalta selvitys siitä, miten sijoituspalveluyrityksessä huolehditaan sijoitus- ja oheispalvelujen tarjoamiseen liittyvien toiminnan järjestämisestä ja asiakassuhteissa noudatettavista menettelytavoista koskevien säännösten sekä markkinoiden väärinkäytön estämisestä koskevien säännösten noudattamisesta.

OHJE (KOHDAT 31–47)

- (31) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa tarkoitettujen selvitysten tulee harjoitettavaksi aiotusta toiminnasta riippuen kattaa seuraavat kuvaukset tai luonnokset sisäisistä toimintaohjeista:
- (32) Asiakasluokittelu (SipaL 10 luku 1 §)
- asiakkaan luokittelua koskeva sisäinen ohjeistus
 - malli asiakkaalle annettavasta luokittelua koskevasta ilmoituksesta, josta ilmenee luokittelun vaikutus asiakkaan asemaan
- (33) Sopimus sijoituspalvelusta (SipaL 10 luku 3 §)
- malli asiakassopimuksesta

- (34) Kannustimet (SipaL 10 luku 2 §)
- selvitys sijoituspalvelua ja oheispalvelua koskevista kannustinjärjestelyistä, ml. palkkionpalautuksia ja jakelukanavapalkkioita koskevat sopimukset tai järjestelyt
 - kannustimien sallittavuuden arviointia/hyväksymistä koskeva menettely
 - asiakkaalle suunnattava kannustimia koskeva informaatio
- (35) Tiedonantovelvollisuus (SipaL 10 luku 5 §)
- selvitys tiedonantovelvollisuuden toteuttamista koskevasta menettelystä
- (36) Soveltuvuusarvio (koskee omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa) (SipaL 10 luku 4 § 1 momentti)
- selvitys soveltuvuusarviointia koskevasta menettelystä
 - selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu siitä, että annettu palvelu ja asiakkaalta saadut tiedot ovat oikeassa suhteessa toisiinsa
- (37) Asianmukaisuusarvio (koskee muita sijoituspalveluja kuin omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa mutta ei rahoitusvälineiden säilyttämistä) (SipaL 10 luku 4 § 2 momentti)
- selvitys asianmukaisuusarviointia koskevasta menettelystä
 - selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu siitä, että asiakkaalle tarjottu palvelu tai rahoitusväline on oikeassa suhteessa asiakkaan sijoituskokemukseen ja – tietämykseen
- (38) Välitys ilman asianmukaisuusarviota (execution only) (vain asiakkaan aloitteesta nk. yksinkertaisilla rahoitusvälineillä ja asiakkaalle on ilmoitettu, ettei yhtiö ole velvollinen arvioimaan palvelun tai arvopaperin soveltuvuutta asiakkaalle) (SipaL 10 luku 4 § 3 momentti)
- sisäinen ohje menettelystä palvelun tarjoamisessa
 - lista rahoitusvälineistä, joita sijoituspalveluyritys pitää yksinkertaisina
 - selvitys menettelystä ja kriteereistä, joiden perusteella tuote määritellään yksinkertaiseksi
- (39) Asiakasraportointi (SipaL 10 luku 5 § 6 momentti)
- selvitys asiakasraportointiin liittyvien velvoitteiden noudattamisesta, ml. raporttimallit
 - selvitys/sisäinen ohjeistus toimintaohjeista ja työkuvauksesta, joista ilmenee työnjako ja sellaiset täsmäytykset ja muut kontrollit, joiden avulla varmistetaan asiakasraportoinnin oikeellisuus
- (40) Toimeksiantojen huolellinen toteuttaminen (best execution) (SipaL 10 luku 6 §)
- toimintaperiaatteet
 - asiakkaalle annettava tieto toimintaperiaatteista
 - selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu siitä, että asiakkaiden lukuun annettaviin ja rahoitusvälineisiin kuuluviin toimeksiantoihin sovelletaan best execution- sääntelyä

- (41) Liiketoimista ja palveluista säilytettävät tiedot (SipaL 10 luku 9 §)
- sisäiset ohjeet tietojen säilyttämisestä
- (42) Puhelujen tallentaminen (SipaL 10 luku 10 §)
- sisäiset ohjeet puhelujen tallentamisesta
- (43) Asiakasvalitusten käsittely (SipaL 10 luku 13 §)
- sisäiset ohjeet asiakasvalitusten käsittelystä
- (44) Rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen käsittely (SipaL 10 luku 7 §)
- prosessikuvaukset toimeksiantojen käsittelystä kauppojen selvitykseen
 - selvitys siitä, miten noudatetaan komission asetuksen ((EY) N:o 1287/2006) artiklojen 7 ja 8 vaatimuksia (Sijoituspäätösten, toimeksiantojen ja toteutuneiden kauppojen dokumentointi)
 - sisäinen ohjeistus kauppojen yhdistämisestä ja kauppojen jakamisesta
 - selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu siitä, että em. ohjeistusta ja toimeksiantojen käsittelyn periaatteita noudatetaan
- (45) Sisäpiirirekisterin ylläpitovelvollisuus (SipaL 7 luku 19 §)
- selvitys luotettavasta sisäpiirirekisterin ylläpidosta, siihen liittyvät sisäiset toimintaohjeet sekä rekisteristä vastuussa olevan henkilön nimi
 - selvitys siitä, missä rekisteriä tai rekistereitä ylläpidetään (SIRE-järjestelmä vai sijoituspalveluyrityksen oma järjestelmä)
 - selvitys siitä, missä rekisteri on nähtävillä
- (46) Markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä ilmoitusvelvollisuus (AML 14 luku 5 §)
- selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys täyttää AML 14 luvun 5 §:n markkinoiden väärinkäyttöön liittyvän ilmoitusvelvollisuuden (markkinoiden vääristäminen sekä sisäpiiritiedon käyttö ja ilmaiseminen)
- (47) Yksityiskohtaisemmat liiketoiminnassa noudatettavia menettelytapoja koskevat säännökset ovat Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa *16/2013 Finanssipalvelujen tarjoamisessa noudatettavat menettelytavat ja 15/2013 Finanssipalvelujen ja -tuotteiden markkinointi* sekä standardissa *2.3 Rahoituspalvelusopimukset*.

5.4 Sijoittajien korvausrahaston jäsenyys

- (48) SipaL 11 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksen on kuuluttava sijoittajien korvausrahastoon. Vaatimus korvausrahaston jäsenyydestä ei koske sijoituspalveluyritystä, joka tarjoaa sijoituspalveluna yksinomaan toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä ja jolla ei ole hallinnoitavana asiakasvaroja. SipaVMA 10 §:n 4 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemukseen on liitettävä jäljennös hakemuksesta, jolla yhteisö on hakenut sijoittajien korvausrahaston jäsenyyttä.

5.5 Luotettava hallinto

5.5.1 Johtaminen ja toiminnan järjestäminen

- (49) Hakemukseen on SipaVMA 11 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla liitettävä kuvaus yhteisön organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä päätöksentekojärjestelmästä. Lisäksi hakemukseen tulee SipaVMA 11 §:n 2 momentin nojalla liittää päätöksentekuelinten työjärjestykset ja sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.
- (50) SipaL 7 luvun 16 §:n mukaan yhteisöä tulee johtaa ammattitaitoisesti ja terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. SipaL 7 luvun 8 §:n mukaan sijoituspalveluyrityksen toiminta on järjestettävä sen liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Sijoituspalveluyrityksen on asianmukaisin toimin varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus ja toimintansa jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

OHJE (KOHDAT 51–53)

- (51) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainituista säännöksistä johtuu, että luotettavan hallinnon järjestämisessä tulee ottaa huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan monimuotoisuus (harjoitettavaksi aiottu toiminta) ja laajuus sekä omistajarakenne. Hallinnon järjestämisessä voi olla erilaisia ratkaisuja toiminnan laajuuden ja erityispiirteiden mukaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota hallinnon järjestämiseen, jos kyse on konsernista tai jos liiketoimintaa harjoitetaan useammassa maassa.
- (52) Sijoituspalveluyrityksen hallinnon luotettavuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että
- toiminta on suunniteltu, johdettu, organisoitu ja valvottu siten, että sijoituspalveluyritys voi taata ammatillisesti ja eettisesti laadukkaan toiminnan
 - valta- ja vastuusuhteet on selkeästi määritelty sekä eturistiriitatilanteet on tunnistettu ja ne hallitaan
 - hallitus on vahvistanut strategian ja liiketoimintasuunnitelman, jonka osana on suunnitelma omien varojen riittävyden turvaamiseksi
 - ylin johto on ammattitaitoinen sekä tehtävänsä sopiva ja luotettava
 - hallitus kykenee riippumattomasti arvioimaan sijoituspalveluyrityksen ja erityisesti sen toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon toimintaa
 - sijoituspalveluyrityksellä on toimitusjohtaja, jonka tulisi yleensä olla päätoiminen
 - sisäinen valvonta ja riskienhallinta on tehokkaasti järjestetty
 - sijoituspalveluyrityksen sisäinen tarkastus on asianmukaisesti järjestetty
 - johtamiseen tarvittavaa informaatiota tuottavat järjestelmät takaavat luotettavan ja oikean informaation
 - sijoituspalveluyrityksellä on menettelytavat, joilla turvataan ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen asiakassuhteissa (compliance)

- palkitsemisjärjestelmä ei johda ei-toivottavaan käyttäytymiseen, kuten liialliseen riskinottoon
- henkilöstön määrä ja laatu ovat oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen harjoittamaan toimintaan
- asiakasvarojen hallinta sekä liiketoimiin ja palveluihin liittyvien tietojen säilyttäminen on luotettavalla ja turvallisella tavalla järjestetty
- sijoituspalveluyrityksellä on tehokkaat menettelytavat asiakasvalitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja nopeasti.

(53) Luotettavan hallinnon järjestämistä käsitellään yksityiskohtaisemmin Finanssivalvonnan standardissa *1.3 Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen*.

5.5.2 Sijoituspalveluyrityksen ylin johto

(54) SipaVMA 6 §:n 1 momentin nojalla hakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset tarpeellisista yhtiökokouksen ja hallituksen kokouksen pöytäkirjoista taikka muista yhtiön ulkopuolisen tahon laatimista asiakirjoista, joista ilmenevät sijoituspalveluyritykselle valitut hallituksen varsinaiset ja varajäsenet, yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö.

(55) SipaVMA 6 §:n 2 momentin nojalla hakemuksessa on lisäksi ilmoitettava hallituksen varsinaisten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön yhteystiedot, jos nämä eivät ilmene edellä tarkoitetuista pöytä- tai asiakirjoista. Hakemukseen on liitettävä sanottujen henkilöiden virkatodistukset tai niitä vastaavat selvitykset.

5.5.3 Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito

(56) SipaL 7 luvun 16 §:n 1 momentin mukaan sijoituspalveluyrityksen hallituksen, toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon tulee johtaa sijoituspalveluyritystä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin sijoituspalveluyrityksen toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

(57) Hakemukseen on SipaVMA 7 §:n nojalla liitettävä selvitys luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta (fit & proper -ilmoitus) kaikista ylimpään johtoon kuuluvista henkilöistä.

OHJE (KOHDAT 58–59)

(58) Finanssivalvonta suosittaa, että edellisessä kohdassa tarkoitetut tiedotannetaan standardissa RA1.4 Luotettavuutta, sopivuutta ja ammattitaitoa koskevien tietojen ilmoittaminen Rahoitustarkastukselle (fit & proper -raportointi), edellytetyllä tavalla.

(59) Yksityiskohtaisempia säännöksiä ylimmän johdon luotettavuudesta, sopivuudesta ja ammattitaidosta on Finanssivalvonnan standardissa *1.4 Luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi*.

5.5.4 Henkilöstö ja sen ammattitaito

- (60) Hakemukseen on SipaVMA 11 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla liitettävä selvitys henkilöstön määrästä ja henkilöstön ammattitaidolle asetettavista vaatimuksista.

OHJE (KOHDAT 61–63)

- (61) Finanssivalvonta suosittaa, että sijoituspalveluyrityksen ylin johto varmistuu siitä, että sijoituspalveluyrityksen henkilöstömäärä on riittävä ja että henkilöstö on ammattitaitoista, tehtäviinsä sopivaa ja hyvämaineista. Riittävä henkilöstön määrä on riippuvainen sijoituspalveluyrityksen toiminnan laadusta ja laajuudesta.
- (62) Finanssivalvonta suosittaa, että toimitusjohtaja on päätoiminen. Toimitusjohtajalle tulisi lisäksi olla nimettynä varahenkilö, jotta sijoituspalveluyrityksen toiminta voidaan turvata myös toimitusjohtajan ollessa estyneenä. Toimitusjohtajan päätoimisuudesta voidaan poiketa esimerkiksi, jos sijoituspalveluyrityksen organisaatio on pieni ja jos harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta on suppeaa ja selkeää sekä sijoituspalveluyrityksen hallinto on järjestetty tavalla, joka on riittävä turvaamaan sijoituspalveluyrityksen luotettavan toiminnan.
- (63) Henkilöstöä ja sen ammattitaitoa koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä on Finanssivalvonnan standardissa *4.4b Operatiivisten riskien hallinta*.

5.5.5 Palkitsemisjärjestelmä

- (64) SipaL 6 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan sijoituspalveluyritykseen sovelletaan LLL 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja johdon ja henkilöstön palkitsemista koskevia periaatteita ja menettelytapoja.
- (65) LLL 49 §:n 2 momentin nojalla sijoituspalveluyrityksellä on siten muun ohella oltava sellaiset johdon ja henkilöstön palkitsemista koskevat periaatteet ja menettelytavat, jotka tukevat tehokasta riskienhallintaa.
- (66) LLL 49 §:n 3 momentin mukaan palkitsemista koskeviin periaatteisiin ja menettelytapoihin sovelletaan mainitun lainkohdan estämättä, mitä työsopimuksista ja luottolaitoksen lakisääteisten hallinto- ja valvontaelinten vastuusta muualla laissa säädetään. Palkitsemista koskevista periaatteista ja menettelytavoista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.
- (67) Valtiovarainministeriön luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmistä antaman asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan asetuksen säännöksiä on sovellettava tavalla, joka ottaa huomioon sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmän koon, oikeudellisen ja hallinnollisen rakenteen sekä toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden sekä kunkin palkkionsaajan tehtävän ja vastuun (suhteellisuusperiaate).
- (68) Toimilupahakemukseen tulee SipaVMA 10 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla liittää selvitys siitä, että toimilupaa hakevan sijoituspalveluyrityksen palkitsemisjärjestelmä täyttää valtiovarainministeriön luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten palkitsemisjärjestelmistä antaman asetuksen vaatimukset.

5.5.6 Tilintarkastajat

- (69) SipaL 8 luvun 2 §:n mukaan sijoituspalveluyrityksen tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.
- (70) SipaVMA 9 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi sijoituspalveluyrityksen tilintarkastajien nimet sekä se, kuka tilintarkastajista tai mikä tilintarkastusyhteisöstä on Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Lisäksi hakemukseen on liitettävä ote tai jäljennös tilintarkastajien valitsemista koskevan yhtiökokouksen tai perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

5.5.7 Selvitys tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista

- (71) SipaL 3 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia sijoituspalveluyrityksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.
- (72) Hakemukseen on liitettävä selvitys sellaisista hakijan omistajista, joiden omistusosuus sijoituspalveluyrityksestä suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa tai joiden omistama osuus tuottaa vähintään kymmenen prosenttia (10 %) yhteisön osakkeiden äänivallasta. Omistajien luotettavuutta ja sopivuutta sekä taloudellista asemaa koskevat, hakemukseen liitettävät selvitykset on lueteltu SipaVMA 7 §:ssä.
- (73) Ilmoituksen liitteistä säädetään omistusoikeuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytisyhteisössä, vakuutusyhtiössä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä koskevasta ilmoituksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

OHJE (KOHDAT 74–75)

- (74) Omistajien luotettavuutta ja muuta sopivuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- omistajien luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että sijoituspalveluyritystä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti
 - monimutkaiset omistusrakenteet eivät estä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaista johtamista.
- (75) Finanssivalvonta suosittaa, että ilmoituksen tekemisessä käytetään lomakkeita, jotka ovat saatavilla Finanssivalvonnan verkkosivujen raportointiosiossa.

5.6 Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista

- (76) Sijoituspalveluyrityksen ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa SipaL 7 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan estää yhteisön tehokasta valvontaa.

- (77) Merkittävistä sidonnaisuuksista annettavasta selvityksestä säädetään SipaVMA 8 §:ssä. Hakemukseen on liitettävä myös selvitys sopimuksista tai järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa merkittävän sidonnaisuuden syntymiseen.

OHJE (KOHDAT 78–80)

- (78) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa tarkoitettu sopimus voi olla esimerkiksi osakassopimus tai sopimus osakkeiden myyntirajoituksista tai etuosto-oikeudesta.
- (79) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SipaVMA 8 §:n tarkoittamasta selvityksestä tulee käydä ilmi, keiden välillä merkittäviä sidonnaisuuksia on. Jos sidonnaisuuksia ei ole, on myös tästä mainittava hakemuksessa. Merkittävistä sidonnaisuuksista tehtävään selvitykseen tulee myös sisällyttää kuvaus sijoituspalveluyrityksen konsernirakenteesta ja muista sidossuhteista.
- (80) Finanssivalvonta kiinnittää merkittäviin sidonnaisuuksiin erityistä huomiota, jos liiketoiminnasta tai omistusrakenteesta ei voida saada selkeää kokonaiskäsitystä tai jos yritysryhmään kuuluva yhteisö toimii valtiossa, jonka salassapitosäännökset tai puutteellinen valvonta- ja sääntelyjärjestelmä haittaavat konsolidoidun valvonnan toteuttamista.

5.7 Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma

- (81) Sijoituspalveluyrityksen tulee täyttää sen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle SipaL 6 luvussa asetetut edellytykset.
- (82) Jos sijoituspalveluyrityksellä on aiempaa liiketoimintaa, on hakemukseen SipaVMA 10 §:n 3 momentin mukaan liitettävä:
- tilinpäätöstiedot ja, jos sijoituspalveluyritys on konsernin osa, konserni-tilinpäätöstiedot liitteineen kolmelta viimeiseltä tilikaudelta
 - jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen tulee lisäksi liittää sijoituspalveluyrityksen hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista sijoituspalveluyrityksen taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä selvitys sijoituspalveluyrityksen hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

OHJE (KOHTA 83)

- (83) Taloudellisia toimintaedellytyksiä arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, miten seuraavien edellytysten voidaan katsoa täyttyvän hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella:
- toiminta on vakaata ja toiminnan harjoittamiseen on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset
 - sijoituspalveluyrityksellä on strategia ja liiketoimintasuunnitelma vähintään kolmelle vuodelle

- sijoituspalveluyrityksen omat varat suhteessa riskienottoon ja riskienhallintajärjestelmien tasoon ovat riittävät ja omien varojen riittävydestä on tehty suunnitelma.

5.7.2 Toimintasuunnitelma

- (84) SipaVMA 10 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi toimilupahakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jonka tulee sisältää yksityiskohtainen selvitys harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta, toiminnan jakautumisesta sijoituspalvelujen tarjoamiseen, oheispalvelujen tarjoamiseen ja muun liiketoiminnan harjoittamiseen sekä selvitys asiakaskunnasta, henkilöstöstä ja palkitsemisjärjestelmistä.
- (85) SipaVMA 10 §:n 2 momentin mukaan toimintasuunnitelman tulee sisältää myös selvitys asiamiehen ja sidonnaisasiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista sekä ulkoistettavista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi asiamiesten, sidonnaisasiamiesten ja ulkoistettavia toimintoja hoitavien nimet ja yhteystiedot.

OHJE (KOHDAT 86–87)

- (86) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan toimintasuunnitelmasta tulee käydä ilmi seuraavalle kolmelle vuodelle aiottu liiketoiminta, tuotteet, arvioitu markkinaosuus, riskialuekohtaiset riskinottotasot ja liiketoiminnan harjoittamisessa käytettävät yhteistyökumppanit.
- (87) Omaan pääomaan ja vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset asettavat osaltaan rajoituksia sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnalle. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan riskialuekohtaisiin riskinottotasoihin liittyvissä selvityksissä tulee siksi ottaa huomioon myös sijoituspalveluyrityksen riskinkantokyky.

5.7.3 Vähimmäispääoma

- (88) Sijoituspalveluyritykseltä vaadittavasta vähimmäispääomasta säädetään SipaL 6 luvun 1 §:ssä.
- (89) SipaL 6 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa ainoastaan sijoitusneuvontaa tai toimeksiantojen välittämistä ja jolla ei ole hallussaan asiakasvaroja, on oltava:
- 1) vähintään 50 000 euron osakepääoma;
 - 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai
 - 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.
- (90) Sijoituspalveluyrityksen vähimmäisosakepääomavaatimus on SipaL 6 luvun 1 §:n 4 momentin 3 kohdan tilanteessa aina kuitenkin 2 500 euroa (osakeyhtiölain 1 luvun 3 §:n 1 momentin mukainen vähimmäispääomavaatimus).

- (91) SipaL 6 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

OHJE (KOHTA 92)

- (92) Mikäli sijoituspalveluyrityksen osakepääoma on pienempi kuin 50 000 euroa ja sillä on SipaL 6 luvun 1 §:n 4 momentin 3 kohdassa tarkoitettu osakepääoman ja vastuuvakuutuksen yhdistelmä, Finanssivalvonnan tulkinnan mukaankattavana voidaan pitää yhdistelmää, jossa vastuuvakuutuksen määrä on vähintään 20-kertainen katettavaan osakepääomaan nähden (katettava osakepääoma = 50 000 euroa - sijoituspalveluyrityksen osakepääoma) vahinkoa kohti ja yhteensä vähintään 30-kertainen kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti.

5.7.4 Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä

- (93) SipaVMA 10 §:n 1 momentin 2-4 kohtien mukaan sijoituspalveluyrityksen taloudellisten toimintaedellytysten riittävyyden selvittämiseksi hakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset:
- kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle
 - arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle sekä suunnitelma riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi
 - selvitys pääoman saatavuudesta (pääomasuunnitelma), laskelmat riskialueittaisesta pääomavaatimusten täyttymisestä ja kuvaus vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä.

OHJE (KOHDAT 94–95)

- (94) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SipaVMA 10 §: 1 momentin 2-4 kohtien nojalla tehtävissä kannattavuus- ja vakavaraisuusarvioissa tulee esittää arviot (ns. stressitestit) liiketoiminnan kannalta olennaisten tekijöiden muutosten vaikutuksista liiketoiminnan kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen sekä arvio siitä, millä aikavälillä saavutetaan voitollinen tulos.
- (95) Finanssivalvonta suosittaa, että arviot vakavaraisuusvaatimuksen täyttymisestä ja omien varojen riittävydestä sekä kuvaus vakavaraisuuden hallintaprosessista laaditaan Finanssivalvonnan vakavaraisuusvaatimusta koskevien standardien mukaisesti. Keskeiset vakavaraisuuden hallinnan periaatteet käyvät ilmi Finanssivalvonnan standardista 4.2 *Valvottavan vakavaraisuuden hallinta*.

5.8 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

- (96) SipaL 7 luvun 8 §:n mukaan sijoituspalveluyrityksellä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

OHJE (KOHDAT 97–98)

- (97) Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että

- hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleiset periaatteet
- sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen sisäinen valvonta on toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävän korkealaatuista
- sisäinen valvonta on tehokasta ja luotettavaa
- sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat sijoituspalveluyrityksen kaikki toiminnot, myös ulkoistetut sekä asiamiehen ja sidonnaisasiamiehen välityksellä harjoitettavat toiminnot
- riskienhallinta turvaa sen, että sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys eivät ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuudelle tai konsolidoidulle valvonnalle
- sijoituspalveluyrityksen sisäiset valvontamenetelmät mahdollistavat liiketoimintaan liittyvien riskien havaitsemisen, arvioimisen ja niiden rajoittamisen
- sijoituspalveluyrityksellä on liiketoiminnoista riippumattomasti järjestetyt raportointi- ja laskentajärjestelmät.

(98) Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä on Finanssivalvonnan standardissa *4.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen*.

5.8.2 Liiketoiminnoista riippumattomien toimintojen järjestäminen

(99) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 2-6 kohtien nojalla sijoituspalveluyrityksen toimilupahakemukseen on liitettävä kuvaus tai selvitys:

- sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä
- sisäisen tarkastuksen järjestämisestä
- toimintojen laillisuuden ja sisäisten menettelytapojen noudattamisen valvonnan järjestämisestä (compliance)
- niistä järjestelmistä ja menetelmistä, joilla sijoituspalveluyrityksen on tarkoitus seurata ja hallita SipaL 6 luvun 2:ssä tarkoitettuja riskejä
- riittävän tiedonkulun sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan turvaamisesta asiamiehen ja sidonnaisasiamiehen välityksellä harjoitettavien sekä ulkoistettavien toimintojen osalta

OHJE (KOHDAT 100–102)

(100) Tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan varmistamiseksi Finanssivalvonta suosittaa, että sijoituspalveluyritys järjestää seuraavat liiketoiminnoista riippumattomat toiminnot kaikille sen toiminnan alueille:

- riskienhallinnan arviointitoiminto (risk control function)
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance function); ja
- sisäisen tarkastuksen toiminto (internal audit function)

- (101) Finanssivalvonta suosittelee, että hakemukseen liitetään Finanssivalvonnan standardiin *RA1.4 Luotettavuutta, sopivuutta ja ammattitaitoa koskevien tietojen ilmoittaminen Rahoitustarkastukselle* kuuluvien lomakkeen S3 mukaisesti tehty selvitys sisäisestä tarkastuksesta vastaavasta henkilöstä sekä compliance-toiminnosta vastaavasta henkilöstä.
- (102) Säännösten noudattamisesta vastaavan toiminnon (compliance function) ja sisäisen tarkastuksen (internal audit function) järjestämisestä on säädetty Finanssivalvonnan standardissa 1.3 *Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen*.

5.8.3 Luottoriskit

- (103) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla hakemukseen on liitettävä kuvaus tai selvitys:
- luotonmyönnön tavoitteista ja riskinoton periaatteista
 - luoton myöntöprosessista
 - luottoriskien tunnistamis-, mittaamis-, seuranta- ja valvontajärjestelmistä; ja
 - luottoriskien hallinnan arvioinnista

OHJE (KOHDAT 104–105)

- (104) Luottoriskien hallintaa arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- sijoituspalveluyrityksellä on hallituksen hyväksymä luottoriskistrategia sekä toimintansa luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät ja tehokkaat järjestelmät luottoriskien tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan ja valvontaan osana liiketoiminnan riskien kokonaishallintaa
 - luottoriskistrategiansa mukaan sijoituspalveluyritys ei ota luotonannossaan tai sijoitustoiminnassaan sellaisia luottoriskejä, jotka vaarantavat sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän vakavaraisuutta tai sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiutta
 - luottoriskien hallintaa varten on riittävät resurssit
 - luottoriskien hallintaan liittyvien henkilöiden vastuut luottoriskien hallinnassa on määritelty
 - organisaatiossa on erillinen, ylimmän johdon alaisuudessa oleva liiketoiminnasta riippumaton luottoriskien valvontaa hoitava yksikkö.
- (105) Luottoriskejä koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan standardissa *4.4a Luottoriskien hallinta*.

5.8.4 Markkinariskit

- (106) Tämä luku koskee ainoastaan niitä sijoituspalveluyrityksiä, joiden toimintaan liittyy markkinariskiä.

- (107) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla toimilupahakemukseen on liitettävä kuvaus sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä.

OHJE (KOHDAT 108–110)

- (108) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainitusta säännöksestä johtuu, että markkinariskien hallinnan osalta tulee hakemukseen liittää seuraavat selvitykset:
- kuvaus korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriskien hallinnan periaatteista (kuvauksen tulisi sisältää riskien tunnistamisen ja riskien mittaamisen periaatteet sekä periaatteet, joiden mukaan riskilimitit asetetaan)
 - selvitys kaupankäyntivaraston määrittelystä sekä sijoitustoiminnan periaatteista.
- (109) Markkinariskien hallintaa arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen markkinariskien hallinta on riittävällä tasolla ottaen huomioon toiminnan luonteen ja laajuuden
 - hallituksen hyväksymät sisäiset valvontamenetelmät mahdollistavat liiketoimintaan liittyvien markkinariskien havaitsemisen, arvioimisen ja rajoittamisen
 - hallituksen hyväksymä markkinariskistrategia takaa sen, etteivät sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys ota niin suurta markkinariskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteisön vakavaraisuudelle tai konsolidoidulle vakavaraisuudelle
 - markkinariskien hallintaa varten on riittävät resurssit
 - markkinariskien hallinnan organisaation sekä organisaatioon liittyvien yksiköiden, toimielimien ja henkilöiden vastuut markkinariskien hallinnassa on määriteltävä
 - sijoituspalveluyrityksellä on erillinen, ylimmän johdon alaisuudessa toimiva riskiä ottavasta liiketoiminnasta riippumaton riskienhallinnan arviointitoiminto.
- (110) Markkinariskien vakavaraisuusvaatimusta koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset sisältyvät Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin *25/2013 Vakavaraisuuden laskenta ja suuret asiakasriskit* sekä standardiin *4.4c Markkinariskien hallinta*.

5.8.5 Likviditeettiriski

- (111) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla toimilupahakemukseen on liitettävä kuvaus sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä.

OHJE (KOHDAT 112–114)

- (112) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainitusta säännöksestä johtuu, että likviditeettiriskien hallinnan osalta hakemukseen tulee liittää seuraavat selvitykset:

- hallituksen vahvistama likviditeettistrategia sekä likviditeettiriskin hallinnan periaatteet
- kuvaus yrityksen toimintaan sisältyvästä likviditeettiriskistä, likviditeettiriskin mittaamisen periaatteet sekä kuvaus likviditeettiriskin mittaamisessa käytettävistä mittaamenetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista
- periaatteet, joiden mukaan likviditeettilimitit asetetaan, kuvaus likviditeettiriskin seurannassa käytettävistä erilaisista vaihtoehtoisista skenaarioista sekä jatkuvuussuunnitelma.

(113) Likviditeettiriskin hallintaa arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että

- sijoituspalveluyrityksellä ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on riittävät likviditeetin hallintajärjestelmät suhteessa toiminnan luonteeseen ja laajuuteen
- ylimmän johdon hyväksymät likviditeettiriskiä koskevat strategia ja periaatteet takaavat sen, että sijoituspalveluyrityksen maksuvalmius on yhteisön toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu
- likviditeetin hallinnan ja valvonnan tehtävät ja vastuut on määritelty
- likviditeettiriskin seurannassa otetaan huomioon myös erilaiset vaihtoehtoiset tulevaisuuden skenaariot
- sijoituspalveluyrityksellä on rahoituksen jatkuvuussuunnitelma likviditeettikriisin varalle.

(114) Likviditeettiriskiä koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan standardissa *4.4d Likviditeettiriskin hallinta*.

5.8.6 Operatiiviset riskit

(115) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla toimilupahakemukseen on liitettävä kuvaus sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä.

OHJE (KOHDAT 116–118)

(116) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainitusta säännöksestä johtuu, että operatiivisten riskien hallinnan osalta hakemukseen tulee liittää seuraavat selvitykset:

- kuvaus ja arvio kaikkiin merkittäviin tuotteisiin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvistä operatiivisista riskeistä
- kuvaus uuden tuotteen tai palvelun hyväksymismenettelystä.
- selvitys suunnitellusta vakuutusturvasta.

(117) Operatiivisten riskien hallintaa arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että

- operatiivisia riskejä hallitaan ja arvioidaan itsenäisenä riskialueena
- sijoituspalveluyritys tunnistaa liiketoimintaansa liittyvät keskeiset operatiiviset riskit

- sijoituspalveluyrityksen ylimmän johdon hyväksymissä operatiivisten riskien hallinnan periaatteissa on määritelty tärkeimmät operatiivisten riskien hallintaprosessit
- riskinoton valvonnasta vastaa riskiä ottavasta liiketoiminnasta ja riskienhallinnasta riippumaton riskienhallinnan arviointitoiminto
- operatiivisten riskien hallinta on järjestetty vastaamaan toiminnan laajuuden ja luonteen asettamia vaatimuksia.

(118) Operatiivisia riskejä koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan standardissa 4.4b *Operatiivisten riskien hallinta*.

5.8.7 Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä

(119) Finanssivalvonnan tulee FivaL 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan valvoa, että sijoituspalveluyritys noudattaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

(120) Asiakkaan tunnistamisella ja tuntemisella tarkoitetaan menettelytapoja, joilla sijoituspalveluyritys varmistuu asiakkaan oikeasta henkilöllisyydestä sekä siitä, että se tuntee asiakkaansa toimintaa ja taustoja niin laajasti kuin asiakassuhde edellyttää.

(121) SipaL 12 luvun 3 §:ssä ja rahanpesulaissa edellytetään, että sijoituspalveluyrityksen tulee järjestää asiakkaan tunnistamis- ja tuntemismenettelynsä luotettavasti. Lisäksi rahanpesulaki edellyttää, että sijoituspalveluyritys mitoittaa näiden menettelyjen laajuuden riskiarviointiin pohjautuen.

(122) Toimilupahakemukseen on liitettävä Sipa VMA 13 §:ssä mainitut selvitykset ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annettuihin määräyksiin sisältyvän selonotto- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta. Lisäksi hakemuksessa on oltava SipaVMA:n mukaisesti selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta.

(123) OHJE (KOHDAT123 -124) Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että

- sijoituspalveluyrityksellä on riittävät riskienhallintajärjestelmät sekä väärinkäytösten että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen. Sijoituspalveluyrityksen tulisi kartoittaa toimialaansa, tuotteisiinsa, palveluihinsa, teknologian kehitykseen sekä asiakkaihinsa ja näiden liiketoimintaan ja -toimiin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit.
- sijoituspalveluyrityksellä on sen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät asiakkaan tunnistamista ja tuntemista sekä jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät
- sijoituspalveluyritys on järjestänyt asiakkaan tuntemistoiminnan omassa organisaatiossaan luotettavasti
- sijoituspalveluyritys on järjestänyt henkilöstön koulutuksen ja suojelun asianmukaisella tavalla

- sijoituspalveluyrityksen johdon hyväksymät sisäiset ohjeet sisältävät vähintään seuraavat asiakokonaisuudet:
 - asiakkaan tunnistaminen (identifiointi) ja asiakkaan henkilöllisyyden todentaminen (verifiointi) - mukaan lukien edustajat ja tosiasialliset edunsaajat
 - tietojen hankkiminen asiakassuhteen laajuudesta ja laadusta (tietojen hankkiminen asiakkuudesta)
 - tietojen dokumentointi ja säilyttäminen määräajan
 - asiakassuhteiden ja palveluiden käytön jatkuva seuranta
 - selonottovelvollisuuden (menetelmät epäilyttävien tapahtumien havaitsemisesta) sekä ilmoitusvelvollisuuden (rahanpesuilmoitukset) noudattaminen
 - kansainvälisten talouspakotteiden noudattaminen.

(124) Asiakkaan tuntemisesta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevista periaatteista ja riskienhallinnasta saa tietoa rahanpesulain (laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä, 503/2008) ja -asetuksen ohella Finanssivalvonnan standardista 2.4 *Asiakkaan tunteminen – rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen*.

5.8.8 Tietojärjestelmät, tietoturvaluisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu

- (125) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 9 kohdan nojalla hakemukseen on liitettävä kuvaus tietojärjestelmästä, tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta sekä kuvaus ulkoistettavista tietotekniikkapalveluista.
- (126) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 10 kohdan nojalla hakemukseen on lisäksi liitettävä kuvaus tietoturvaluisuusorganisaatiosta ja -vastuista, tietoturvaluisuusperiaatteista sekä tietoturvaluuuteen liittyvien riskien hallinnasta. SipaVMA 11 §:n 1 momentin 11 kohdan nojalla hakemukseen on liitettävä tietoturvaluuuteen liittyvät keskeiset ohjeet.
- (127) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 12 ja 13 kohtien nojalla hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten sijoituspalveluyritys on varautunut keskeisten toimintojensa jatkumiseen erilaisissa häiriötilanteissa sekä sijoituspalveluyrityksen keskeisten toimintojen jatkuvuussuunnitelmat. Jatkuvuussuunnitelmien tulisi kattaa myös mahdolliset ulkoistetut toiminnot.

OHJE (KOHDAT 128–130)

- (128) Finanssivalvonta suosittaa, että hakemukseen liitetään lisäksi tietoturvaluuudesta tehdyt riskiarviot sekä selvitys sijoituspalveluyrityksen omasta tietoturvaluuudesta tehdyistä sisäisistä ja ulkoisista arvioinneista.
- (129) Tietojärjestelmiä, tietoturvaluutta ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelua arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- sijoituspalveluyrityksellä on toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät

- sijoituspalveluyrityksellä on tarvittava osaaminen, organisaatio ja sisäinen valvonta tiedon tallentamiseksi, siirtämiseksi, käsittelemiseksi ja arkistoinniseksi konekielisessä muodossa. Nämä toiminnot voivat joko kokonaan tai osittain olla ulkoistettuja, jolloin sijoituspalveluyrityksen tulee varmistaa, että taholla, jolle palveluja ulkoistetaan, on riittävät resurssit ja osaaminen palvelujen tarjoamiseen
- sijoituspalveluyrityksellä on hallituksen hyväksymä tietohallintostrategia
- tietojärjestelmillä on riittävät varajärjestelyt ja niille on laadittu toipumissuunnitelmat
- sijoituspalveluyrityksen tietoturvallisuuden yleinen taso on hallituksen määrittämä ja hyväksymä
- sijoituspalveluyrityksen yleinen tietoturvallisuuden taso ja eri tietojärjestelmien turvataso ovat riittävät sijoituspalveluyrityksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen, tietojärjestelmien uhkien vakavuuteen sekä yleiseen tekniseen kehitystasoon nähden
- sijoituspalveluyrityksellä on riittävät resurssit ja määritellyt vastuut riittävän tietoturvallisuuden tason ylläpitämiseksi
- tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti
- sijoituspalveluyrityksellä on ajantasaiset tietoturvallisuusperiaatteet ja niitä tukeva ohjeistus
- sijoituspalveluyritys on laatinut keskeisiä toimintojaan varten jatkuvuussuunnitelmat liiketoimintaansa uhkaavien häiriöiden varalta.

(130) Tietojärjestelmiä ja tietoturvallisuutta koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan standardissa 4.4b *Operatiivisten riskien hallinta*.

5.8.9 Kirjanpitojärjestelmä

(131) SipaVMA 11 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla hakemukseen on liitettävä selvitys kirjanpitojärjestelmästä ja -menetelmistä.

OHJE (KOHDAT 132–133)

(132) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SipaVMA 11 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu selvityksestä tulee käydä ilmi muun muassa kirjanpitojärjestelmän yleiskuvaus, osakirjanpitojärjestelmien väliset liittymät sekä manuaaliset ja tietojärjestelmiin sisältyvät täsmäytykset.

(133) Kirjanpitojärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että

- kirjanpitojärjestelmä on luotettava ja riittävillä jatkuvuusjärjestelyillä tuettu
- kirjanpitojärjestelmän tulee pystyä tuottamaan riittävän yksilöityä tietoa johdon raportointiin ja viranomaisraportointiin
- sijoituspalveluyrityksen järjestelmä täyttää kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (47/1998) kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä sekä kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa koneellisessa kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä (22.5.2000) määritellyt kriteerit.

5.8.10 Toimintojen ulkoistaminen

- (134) SipaL 7 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan sijoituspalveluyritys voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai toimintansa kannalta merkittävän muun toiminnon, jos ulkoistaminen ei haittaa sijoituspalveluyrityksen riskien hallintaa, sisäistä valvontaa eikä sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan taikka toiminnan kannalta merkittävän muun toiminnon hoitamista tai valvontaa. Ulkoistamisesta huolimatta sijoituspalveluyritys vastaa sijoituspalvelulaista johtuvien velvoitteidensa täyttämisestä.
- (135) Lisäksi SipaL 7 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan sijoituspalveluyritys voi tarjota eräitä laissa säädettyjä palveluja sidonnaisasiamiehen välityksellä. Sidonnaisasiamies toimii sijoituspalveluyrityksen lukuun ja vastuulla. Sidonnaisasiamies voi toimia vain yhden sijoituspalveluyrityksen lukuun.
- (136) SipaVMA 10 §:n 2 momentin nojalla toimilupahakemuksen tulee sisältää selvitys asiamiehen ja sidonnaisasiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista ja ulkoistettavista toiminnoista. Lisäksi hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien sekä asiamiesten nimet ja yhteystiedot.

OHJE (KOHTA 137)

- (137) Finanssivalvonta suosittelee, että ulkoistamisesta tehtävästä selvityksestä käyvät lisäksi ilmi seikat, jotka on lueteltu Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 1/2012 *Ulkoistaminen*.

5.9 Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan muuttaminen

- (138) SipaL 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan sijoituspalveluyritys voi hakea Finanssivalvonnalta toimilupaansa muutosta.

OHJE (KOHTA 139)

- (139) Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan muutoshakemukseen tulee Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan liittää ne selvitykset, jotka ovat olennaisia toimiluvan muutokselle. Samoin tulisi selvittää valvottavan taloudelliset edellytykset aloittaa uusi palvelu.

5.10 Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen

- (140) Sijoituspalveluyritys voi FivaL 26 §:n 4 momentin nojalla hakea toimilupansa peruuttamista. Toimiluvan peruuttamista hakevan sijoituspalveluyrityksen on tullut lopettaa luvanvarainen toiminta. Toiminnan lopettamisesta on oltava asianmukaisessa järjestyksessä tehty päätös.

OHJE (KOHTA 141)

- (141) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan toimiluvan peruuttamista koskevaan hakemukseen tulee liittää ainakin seuraavat selvitykset:
- 1) jäljennös hallituksen/yhtiökokouksen päätöksestä, jolla sijoituspalveluyritys on päättänyt luopua toimiluvastaan,

- 2) hallituksen antama selvitys ja kirjallinen vakuutus siitä, että yhtiö on lopettanut toimiluvanvaraisten sijoituspalvelujen tarjoamisen eikä yhtiöllä ole hallussaan asiakasvaroja, selvittämättömiä arvopaperikauppoja eikä muitakaan auki olevia vastuita tai toimeksiantoja asiakkaisiin nähden, sekä
- 3) tilintarkastajan lausunto edellä 2 kohdassa tarkoitettusta selvityksestä.

6 Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupa

6.1 Toimilupahakemus ja hakemukseen liitettävät selvitykset

- (1) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemuksesta säädetään sijoitusrahastolain (SRL) 5 a ja 9 §:ssä.
- (2) Hakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksessa rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimilupahakemukseen, kolmannen maan rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen toimilupahakemukseen sekä sivuliikkeen perustamista ulkomaille koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (RahastoVMA).

6.2 Selvitys perustettavasta rahastoyhtiöstä ja säilytisyhteisöstä

- (3) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimiluvan hakijaa koskevista selvityksistä säädetään RahastoVMA 2 §:ssä.

6.3 Rahastoyhtiön harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta

6.3.1 Kuvaus harjoitettavasta toiminnasta

- (4) Rahastoyhtiö saa SRL 5 §:n 1 momentin mukaan harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua. Rahastoyhtiö saa SRL 5 §:n 2 momentin mukaan lisäksi tarjota omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa sekä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien säilytys- ja hoitopalveluja, siten kuin niistä säädetään SipaL:n 1 luvun 11 §:n 4, 5 ja 9 kohdissa. Rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö voivat harjoittaa ainoastaan sellaista toimintaa ja tarjota muita sellaisia palveluja, joihin ne ovat saaneet toimiluvan.
- (5) SRL 5 §:n 3 momentin mukaan rahastoyhtiölle ei voida myöntää toimilupaa ainoastaan omaisuudenhoidon, sijoitusneuvonnan tai säilytys- ja hoitopalvelujen tarjoamiseen, vaan yhteisön on harjoitettava myös sijoitusrahastotoimintaa. Toimilupaa ei myöskään voida myöntää sijoitusneuvonnan tarjoamiseen tai säilytys- ja hoitopalveluiden tarjoamiseen, jos toimilupaa ei ole myönnetty tai samanaikaisesti haeta myös omaisuudenhoitoon.
- (6) Säilytisyhteisö voi SRL 9 §:n 2 momentin mukaan toimiluvassa mainituin edellytyksin harjoittaa myös säilytisyhteisötoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa.

- (7) RahastoVMA 3 §:n nojalla rahastoyhtiön hakemuksessa on kuvattava se SRL:n 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu toiminta, jota yhteisö aikoo harjoittaa, ja säilytisyhteisön hakemuksessa on kuvattava se SRL:n 9 §:ssä tarkoitettu toiminta, jota yhteisö aikoo harjoittaa.
- (8) RahastoVMA 9.1 §:n 1 ja 2 kohdan mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi hakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jossa on oltava yksityiskohtainen kuvaus harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä toiminnan jakautumisesta sijoitusrahastotoimintaan, siihen olennaisesti liittyvään toimintaan ja muiden sijoitusrahastolain 5 §:ssä tarkoitettujen palvelujen tarjontaan sekä kuvaukset rahasto-osuusrekisterin pitämisestä, rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten tekemisestä ja rahasto-osuuksien arvonlaskennasta.

OHJE (KOHDAT 9-10)

- (9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan SRL 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvä toiminta voi olla muun muassa sellainen arvonlaskentapalvelun tarjoaminen, jossa käytetään hyväksi sijoitusrahastotoiminnasta ylijäävää tietoteknistä kapasiteettia, tai muiden rahastoyhtiöiden tai yhteissijoitusyritysten osuuksien taikka saman konsernin varainhoitopalvelujen markkinoimista.
- (10) Mikäli rahastoyhtiö aikoo harjoittaa SRL 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa tai rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta tulee sen Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan antaa näiden toimintojen osalta selvitys ainakin:
- omaisuudenhoidon osalta
 - omaisuudenhoidon luonne (sijoituskohteiden hoitaminen sellaisen asiakaskohtaisen sopimuksen nojalla, jossa päätösvalta joko kokonaan tai osittain on annettu toimeksisaajalle)
 - asiakaskohderyhmä ja asiakkaiden valintakriteerit (esim. salkun minimikoko)
 - omaisuudenhoidossa olevien varojen arvioitu määrä
 - omaisuudenhoidon kohteena olevat rahoitusvälineet ja mahdolliset muut varat
 - palkkioiden määräytymisperusteet
 - toimeksiantojen antamisessa ja kauppojen toteutuksessa noudatettavat menettelyt
 - asiakasraportointi
 - sopimusluonnokset
 - sijoitusneuvonnan osalta
 - tarjottavan sijoitusneuvonnan luonne
 - asiakaskohderyhmä
 - millä rahoitusvälineillä yksilöllistä sijoitusneuvontaa annetaan
 - mahdolliset sopimusluonnokset.

- säilytyspalvelujen osalta
 - mitä säilytyspalveluja tarjotaan (esim. ulkomaisten rahasto-osuuksien säilyttäminen)
 - miten täytetään muut sijoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvät SipaL:ssa ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa asetetut menettelytapavaatimukset.

6.4 Liiketoiminnassa noudatettavat menettelytavat

- (11) Rahastoyhtiön toiminnasta ja tehtävistä säädetään SRL 4 luvussa ja rahasto-osuuksien markkinoimisesta ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta SRL 13 luvussa.
- (12) RahastoVMA 11 §:n nojalla toimilupahakemukseen on liitettävä tarjottavien sijoitus- ja oheispalvelujen osalta selvitys siitä, miten rahastoyhtiössä huolehditaan sijoitus- ja oheispalvelujen tarjoamiseen liittyvien toiminnan järjestämistä ja asiakassuhteissa noudatettavia menettelytapoja koskevien säännösten sekä markkinoiden väärinkäytön estämistä koskevien säännösten noudattamisesta.

OHJE (KOHTA 13)

- (13) Tarkempia ohjeita sijoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvistä menettelytavoista on luvussa 6.3.3 ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* luvuissa 4 ja 9.

6.5 Sijoittajien korvausrahaston jäsenyys

- (14) Jos rahastoyhtiö aikoo harjoittaa sijoitusrahastolain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, sen on SipaL 11 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kuuluttava sijoittajien korvausrahastoon.
- (15) Toimilupahakemukseen on RahastoVMA 9 §:n 5 momentin 1 kohdan nojalla liitettävä jäljennös hakemuksesta, jolla rahastoyhtiö on hakenut sijoittajien korvausrahaston jäsenyyttä.

6.6 Luotettava hallinto

6.6.1 Johtaminen ja toiminnan järjestäminen

- (16) Hakemukseen on RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla liitettävä kuvaus yhteisön organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä päätöksentekojärjestelmästä. Lisäksi hakemukseen tulee RahastoVMA 10 §:n 2 ja 3 momenttien nojalla liittää päätöksentekuelinten työjärjestykset ja sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.
- (17) Rahastoyhtiötä ja säilytisyhteisöä tulee SRL 5 e ja 9 d §:ien mukaan johtaa ammattitaitoisesti ja terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. SRL 30 a §:n mukaan rahastoyhtiö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa rahastoyhtiön vakavaraisuudelle. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

OHJE (KOHDAT 18–20)

- (18) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa mainituista säännöksistä johtuu, että luotettavan hallinnon järjestämisessä tulee ottaa huomioon rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön liiketoiminnan monimuotoisuus (harjoitettavaksi aiottu toiminta) ja laajuus sekä omistajarakenne. Hallinnon järjestämisessä voi olla erilaisia ratkaisuja toiminnan laajuuden ja erityispiirteiden mukaan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota hallinnon järjestämiseen, jos kyse on konsernista tai jos liiketoimintaa harjoitetaan useammassa maassa.
- (19) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallinnon luotettavuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että
- toiminta on suunniteltu, johdettu, organisoitu ja valvottu siten, että rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö voi taata ammatillisesti ja eettisesti laadukkaan toiminnan
 - valta- ja vastuusuhteet on selkeästi määritelty sekä eturistiriitatilanteet on tunnistettu ja ne hallitaan
 - hallitus on vahvistanut strategian ja liiketoimintasuunnitelman, jonka osana on suunnitelma omien varojen riittävyyden turvaamiseksi
 - ylin johto on ammattitaitoinen sekä tehtävänsä sopiva ja luotettava
 - hallitus kykenee riippumattomasti arvioimaan yhteisön ja erityisesti sen toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon toimintaa
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on toimitusjohtaja, jonka tulisi yleensä olla päätoiminen
 - sisäinen valvonta ja riskienhallinta on tehokkaasti järjestetty
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön sisäinen tarkastus on asianmukaisesti järjestetty
 - johtamiseen tarvittavaa informaatiota tuottavat järjestelmät takaavat luotettavan ja oikean informaation
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on menettelytavat, joilla turvataan ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen sekä asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen asiakassuhteissa (compliance)
 - palkitsemisjärjestelmä ei johda ei-toivottavaan käyttäytymiseen, kuten liialliseen riskinottoon
 - henkilöstön määrä ja laatu ovat oikeassa suhteessa rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön harjoittamaan toimintaan
 - asiakasvarojen hallinta sekä liiketoimiin ja palveluihin liittyvien tietojen säilyttäminen on luotettavalla ja turvallisella tavalla järjestetty
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on tehokkaat menettelytavat asiakasvalitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja nopeasti.
- (20) Luotettavan hallinnon järjestämistä käsitellään lisäksi Finanssivalvonnan standardissa 1.3 *Luotettava hallinto ja toiminnan järjestäminen*.

6.6.2 Rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön ylin johto

- (21) RahastoVMA 6 §:n 1 ja 3 momenttien nojalla rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön toimilupahakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset tarpeellisista perustamiskokouksen, yhtiökokouksen ja hallituksen kokouksen pöytäkirjoista taikka muista yhtiön ulkopuolisen tahon laatimista asiakirjoista, joista ilmenevät rahastoyhtiölle valitut hallituksen varsinaiset jäsenet ja varajäsenet sekä yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja mahdollinen toimitusjohtajan sijainen. Hakemuksessa on lisäksi mainittava hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen yhteystiedot, jos nämä eivät ilmene edellä tarkoitetuista pöytä- tai asiakirjoista, ja siihen on liitettävä sanottujen henkilöiden virkatodistukset.
- (22) RahastoVMA 6 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan, jos rahastoyhtiölle tai säilytysyhteisölle on valittu yksi tai useampi toimitusjohtajan sijainen, hakemuksesta on käytävä ilmi, millä edellytyksillä toimitusjohtajan sijainen tulee toimitusjohtajan sijaan tämän ollessa estyneenä hoitamasta tehtäväänsä sekä se, mikä on toimitusjohtajien sijaisten sijaantulojärjestys.

6.6.3 Ylimmän johdon luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito

- (23) SRL 5 e §:n 1 momentin ja 9 d §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoitusrahastotoiminnan ja säilytysyhteisötoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.
- (24) SRL 5 e §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön, jolle on myönnetty toimilupa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoon, hallituksen jäsenenä ja varajäsenenä, toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella sekä muulla ylimpään johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.
- (25) SRL 5 e §:n 1 momentin mukaan rahasto-osuudenomistajien 8 §:n 2 momentin mukaisesti valitsemilta rahastoyhtiön hallituksen jäseniltä ei kuitenkaan edellytetä sijoitusrahasto- tai sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta.
- (26) Hakemukseen on RahastoVMA 14 §:n nojalla liitettävä selvitys luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta (fit & proper -ilmoitus) kaikista ylimpään johtoon kuuluvista henkilöistä.

OHJE (KOHDAT 27–28)

- (27) Finanssivalvonta suosittaa, että edellisessä kohdassa tarkoitetut tiedot annetaan Finanssivalvonnan standardissa *RA1.4 Luotettavuutta, sopivuutta ja ammattitaitoa koskevien tietojen ilmoittaminen Rahoitustarkastukselle* (fit & proper -raportointi), edellytetyllä tavalla.
- (28) Yksityiskohtaisempia säännöksiä ylimmän johdon luotettavuudesta, sopivuudesta ja ammattitaidosta on Finanssivalvonnan standardissa *1.4 Luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi*.

6.6.4 Henkilöstö ja sen ammattitaito

- (29) Hakemukseen on RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla liitettävä selvitys palkattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista.

OHJE (KOHDAT 30–32)

- (30) Finanssivalvonta suosittaa, että yhteisön ylin johto varmistuu siitä, että yhteisön henkilöstömäärä on riittävä ja että henkilöstö on ammattitaitoista, tehtäviinsä sopivaa ja hyvämaineista. Mitään yksiselitteisiä vaatimuksia ei henkilöstön määrälle voida asettaa, vaan se on riippuvainen toiminnan laadusta ja laajuudesta.
- (31) Finanssivalvonta suosittaa, että toimitusjohtajan on päätoiminen. Yhteisön toiminnan tulisi olla turvattua myös toimitusjohtajan ollessa estyneenä. Siksi on tärkeää, että varamiesjärjestelyt on hoidettu asianmukaisesti. Toimitusjohtajan päätoimisuudesta voidaan poiketa esimerkiksi, jos rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön organisaatio on pieni ja jos harjoitettavaksi aiottu liiketoiminta on suppeaa ja selkeää sekä yhteisön hallinto on järjestetty tavalla, joka on riittävä turvaamaan valvottavan luotettavan toiminnan.
- (32) Henkilöstöä ja sen ammattitaitoa koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä on Finanssivalvonnan standardissa *4.4b Operatiivisten riskien hallinta*.

6.6.5 Tilintarkastajat

- (33) SRL 36 §:n 2 momentin mukaan yhteisön tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.
- (34) SRL 36 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön yhtiökokouksen on kullekin tilikaudelle yhtiön ja sen hallinnoitavana olevien sijoitusrahastojen tilintarkastusta varten valittava vähintään yksi tilintarkastaja ja tälle varamies. Edellä mainitun tilintarkastajan lisäksi rahasto-osuudenomistajat valitsevat vähintään yhden tilintarkastajan ja tälle varamiehen.
- (35) RahastoVMA 8 §:n nojalla hakemuksesta tulee käydä ilmi rahastoyhtiön tilintarkastajien nimet sekä se, kuka tilintarkastajista tai mikä tilintarkastusyhteisöistä on Keskuskauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.
- (36) RahastoVMA 8 §:n nojalla hakemuksesta tulee käydä ilmi säilytisyhteisön tilintarkastajan ja mahdollisen varatilintarkastajan nimi.
- (37) Lisäksi hakemukseen on RahastoVMA 8 §:n nojalla liitettävä ote tai jäljennös tilintarkastajien valitsemista koskevan yhtiökokouksen tai perustamiskokouksen pöytäkirjasta.

6.6.6 Omistajien luotettavuus ja sopivuus

- (38) SRL 5 f §:n 1 momentin ja 9 e §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön omistajien on oltava luotettavia.
- (39) Hakemukseen on liitettävä selvitys sellaisista hakijan omistajista, joiden omistusosuus rahastoyhtiöstä tai säilytisyhteisöstä suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa tai joiden omistama osuus tuottaa vähintään kymmenen prosenttia (10 %) yhteisön osakkeiden äänivallasta. Omistajien luotettavuutta ja sopivuutta sekä taloudellista

asemaa koskevat, hakemukseen liitettävät selvitykset on lueteltu rahastoyhtiöVMA 5 ja 13 §:ssä.

OHJE (KOHDAT 40–41)

- (40) Omistajien luotettavuutta ja muuta sopivuutta arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- omistajien luotettavuudesta, hyvämaineisuudesta, kokemuksesta ja muusta sopivuudesta saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että rahastoyhtiötä tai säilytisyhteisöä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti
 - monimutkaiset omistusrakenteet eivät estä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaista johtamista.
- (41) Finanssivalvonta suosittaa, että ilmoituksen tekemisessä käytetään lomakkeita, jotka ovat saatavilla Finanssivalvonnan verkkosivujen raportointiosiossa.

6.7 Selvitys merkittävistä sidonnaisuuksista

- (42) Rahastoyhtiön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidonnaisuus ei saa SRL 5 b §:n 1 momentin mukaan estää yhteisön tehokasta valvontaa. Säilytisyhteisön osalta vastaavasti säädetään SRL 9 a §:n 1 momentissa.
- (43) Merkittävistä sidonnaisuuksista annettavasta selvityksestä säädetään RahastoVMA 7 §:ssä. Hakemukseen on liitettävä myös selvitys sopimuksista tai järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa merkittävän sidonnaisuuden syntymiseen.

OHJE (KOHDAT 44–46)

- (44) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellisessä kohdassa tarkoitettu sopimus voi olla esimerkiksi osakassopimus tai sopimus osakkeiden myyntirajoituksista tai etuosto-oikeudesta.
- (45) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan RahastoVMA 7 §:n tarkoittamasta selvityksestä tulee käydä ilmi, keiden välillä merkittäviä sidonnaisuuksia on. Jos sidonnaisuuksia ei ole, on myös tästä mainittava hakemuksessa. Merkittävistä sidonnaisuuksista tehtävään selvitykseen tulee myös sisällyttää kuvaus rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön konsernirakenteesta ja muista sidossuhteista.
- (46) Finanssivalvonta kiinnittää merkittäviin sidonnaisuuksiin erityistä huomiota, jos liiketoiminnasta tai omistusrakenteesta ei voida saada selkeää kokonaiskäsitystä tai jos yritysryhmään kuuluva yhteisö toimii valtiossa, jonka salassapitosäännökset tai puutteellinen valvonta- ja sääntelyjärjestelmä haittaavat konsolidoidun valvonnan toteuttamista.

6.8 Taloudelliset toimintaedellytykset sekä strategia ja toimintasuunnitelma

- (47) Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön tulee täyttää sen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle SRL:ssa säädetyt edellytykset.

- (48) Jos rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on aiempaa liiketoimintaa, on hakemukseen rahastoyhtiöVMA 9 §:n 3 momentin nojalla liitettävä:
- tilinpäätöstiedot ja, jos yhteisö on konsernin osa, konsernitiilinpäätöstiedot liitteineen kolmelta viimeiseltä tilikaudelta
 - jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen tulee lisäksi liittää yhteisön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhteisön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä selvitys yhteisön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta.

OHJE (KOHTA 49)

- (49) Taloudellisia toimintaedellytyksiä arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, miten seuraavien edellytysten voidaan katsoa täyttyvän hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella:
- toiminta on vakaata ja toiminnan harjoittamiseen on riittävät taloudelliset toimintaedellytykset
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on strategia ja liiketoimintasuunnitelma vähintään kolmelle vuodelle
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön omat varat suhteessa riskien ottoon ja riskienhallintajärjestelmien tasoon ovat riittävät ja omien varojen riittävydestä on tehty suunnitelma.

6.8.2 Toimintasuunnitelma

- (50) RahastoVMA 9 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan rahastoyhtiön toimilupahakemukseen on liitettävä toimintasuunnitelma, jossa on oltava yksityiskohtainen kuvaus harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä toiminnan jakautumisesta sijoitusrahastotoimintaan, siihen olennaisesti liittyvään toimintaan ja muiden sijoitusrahastolain 5 §:ssä tarkoitettujen palvelujen tarjontaan. Säilytisyhteisöjen osalta vastaavasti säädetään rahastoVMA 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa.
- (51) Rahastoyhtiön tulee lisäksi RahastoVMA 9 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla antaa kuvaukset rahasto-osuusrekisterin pitämisestä, rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten tekemisestä ja rahasto-osuuden arvonlaskennasta.
- (52) RahastoVMA 9 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla rahastoyhtiön toimintasuunnitelman tulee sisältää myös selvitys asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista sekä ulkoistettavista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi asiamiesten ja ulkoistettavia toimintoja hoitavien nimet ja yhteystiedot.

OHJE (KOHDAT 53–54)

- (53) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan toimintasuunnitelmasta tulee käydä ilmi seuraavalle kolmelle vuodelle aiottu liiketoiminta, tuotteet, arvioitu markkinaosuus, asiakaskunta, riskialuekohtaiset riskinottotasot, henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät sekä liiketoiminnan harjoittamisessa käytettävät yhteistyökumppanit.

- (54) Omaan pääomaan ja vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset asettavat osaltaan rajoituksia yhteisön liiketoiminnalle. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan riskialuekohtaisiin riskinottoihin liittyvissä selvityksissä tulee siksi ottaa huomioon myös yhteisön riskinkantokyky.

6.8.3 Perustamis- /vähimmäispääoma

- (55) SRL 6 §:n 1 momentin ja 10 §:n nojalla rahastoyhtiön osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa ja säilytisyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.

6.8.4 Arvio kannattavuudesta ja omien varojen riittävydestä

- (56) RahastoVMA 9 § 1 momentin 3 ja 4 kohtien, 9 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä 9 §:n 5 momentin 2 kohdan nojalla yhteisön taloudellisten toimintaedellytysten riittävyyden selvittämiseksi hakemukseen on liitettävä seuraavat selvitykset:
- kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle
 - arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle sekä suunnitelma riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi (ei koske säilytisyhteisöjä)
 - jos rahastoyhtiö aikoo harjoittaa SRL 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, hakemukseen on liitettävä selvitys pääoman saatavuudesta (pääomasuunnitelma), laskelmat riskialueittaisesta pääomavaatimusten täyttymisestä ja kuvaus vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä.

OHJE (KOHDAT 57–58)

- (57) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan kannattavuusarvioissa tulee esittää arviot (ns. stressitestit) liiketoiminnan kannalta olennaisten tekijöiden muutosten vaikutuksista liiketoiminnan kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen sekä arvio siitä, millä aikavälillä saavutetaan voitollinen tulos.
- (58) Finanssivalvonta suosittaa, että arviot vakavaraisuusvaatimuksen täyttymisestä ja omien varojen riittävydestä sekä kuvaus vakavaraisuuden hallintaprosessista laaditaan Finanssivalvonnan vakavaraisuusvaatimusta koskevien standardien mukaisesti. Keskeiset vakavaraisuuden hallinnan periaatteet käyvät ilmi Finanssivalvonnan standardista 4.2 *Valvottavan vakavaraisuuden hallinta*.

6.9 Toiminnan järjestäminen

- (59) SRL 8 a §:n rahastoyhtiön toiminta on järjestettävä sen harjoittaman sijoitusrahastotoiminnan luonne huomioon ottaen luotettavalla tavalla.
- (60) SRL 8 a §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä.
- (61) Toimilupahakemukseen on liitettävä toiminnan järjestämisen osalta RahastoVMA 10 §:ssä mainitut selvitykset.

OHJE (KOHTA 62)

- (62) Finanssivalvonta on antanut tarkempia määräyksiä toiminnan järjestämisestä määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* (luku 4).

6.10 Riskienhallinta

- (63) SRL 30 a §:n mukaan rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.
- (64) SRL 30 a §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista.
- (65) SRL 80 b §:n 2 momentin mukaan rahastoyhtiöllä on oltava käytössään riskienhallintamenetelmät, joiden avulla se kykenee jatkuvasti seuraamaan ja mittaamaan yksittäisen sijoituksen riskiä ja sen vaikutusta sijoitusrahaston sijoitusten kokonaisriskiin.
- (66) SRL 80 b §:n 4 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset perusteista riskienhallintamenettelyjen riittävyden arvioimiseksi ja vakioimattomien johdannaissopimusten arvonmääritysmenettelyistä sekä määräykset mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä.
- (67) Toimilupahakemukseen on liitettävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta RahastoVMA 10 §:ssä mainitut selvitykset.

OHJE (KOHTA 68)

- (68) Finanssivalvonta on antanut tarkempia määräyksiä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta määräyksissä ja ohjeissa 3/2011 *Sijoitusrahastotoiminnan järjestäminen ja menettelytavat* (luvut 7 ja 8).

6.10.2 Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä

- (69) Finanssivalvonnan tulee FivaL 3 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan valvoa, että rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Asiakkaan tunnistamisella ja tuntemisella tarkoitetaan menettelytapoja, joilla rahastoyhtiö, säilytisyhteisö ja rahasto-osuuden hoitaja/ palveluntarjoaja varmistuvat asiakkaan oikeasta henkilöllisyydestä sekä siitä, että se/ne tuntee/tuntevat asiakkaansa toimintaa ja taustoja niin laajasti kuin asiakassuhde edellyttää.
- (70) SRL 144 §:ssä ja ResL:ssa edellytetään, että rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön tulee järjestää asiakkaan tunnistamis- ja tuntemismenettelynsä luotettavasti. ResL edellyttää, että yhteisö mitoittaa näiden menettelyjen laajuuden riskiarviointiin pohjautuen.
- (71) Toimilupahakemukseen on liitettävä RahastoVMA 13 §:ssä mainitut selvitykset ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten sijoituspalveluyritys varmistuu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi

annettuihin määräyksiin sisältyvän selonotto- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisesta. Lisäksi hakemuksessa on oltava RahastoVMA:n mukaisesti selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta

OHJE (KOHDAT 72–73)

- (72) Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- rahastoyhtiöllä/ säilytysyhteisöllä on riittävät riskienhallintajärjestelmät sekä väärinkäytösten että rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen. Rahastoyhtiön/ säilytysyhteisön tulisi kartoittaa toimialaansa, tuotteisiinsa, palveluihinsa, teknologian kehitykseen sekä asiakkaihinsa ja näiden liiketoimintaan ja -toimiin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit.
 - rahastoyhtiöllä/säilytysyhteisöllä on sen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät asiakkaan tunnistamista ja tuntemista sekä jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät
 - rahastoyhtiö/säilytysyhteisö on järjestänyt asiakkaan tuntemistoiminnan omassa organisaatiossaan luotettavasti
 - rahastoyhtiö/säilytysyhteisö on järjestänyt henkilöstön koulutuksen ja suojelun asianmukaisella tavalla
 - rahastoyhtiön/säilytysyhteisön johdon hyväksymät sisäiset ohjeet sisältävät vähintään seuraavat asiakokonaisuudet:
 - asiakkaan tunnistaminen (identifiointi) ja asiakkaan henkilöllisyyden todentaminen (verifiointi) - mukaan lukien edustajat ja tosiasialliset edunsaajat
 - tietojen hankkiminen asiakassuhteen laajuudesta ja laadusta (tietojen hankkiminen asiakkuudesta)
 - tietojen dokumentointi ja säilyttäminen määräajan
 - asiakassuhteiden ja palveluiden käytön jatkuva seuranta
 - selonottovelvollisuuden (menetelmät epäilyttävien tapahtumien havaitsemisesta) sekä ilmoitusvelvollisuuden (rahanpesuilmoitukset) noudattaminen
 - kansainvälisten talouspakotteiden noudattaminen.

- (73) Asiakkaan tuntemisesta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevista periaatteista ja riskienhallinnasta saa tietoa rahanpesulain ja -asetuksen ohella Finanssivalvonnan määräyksestä ja ohjeesta 2.4 Asiakkaan tunteminen - rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen.

6.10.3 Tietojärjestelmät, tietoturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelu

- (74) RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 15 kohdan ja 10 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön on liitettävä hakemukseen kuvaus tietojärjestelmistä,

tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta sekä ulkoistettavista tietotekniikkapalveluista.

- (75) RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 16 kohdan ja 10 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen kuvaus tietoturvallisuusorganisaatiosta, eri yksiköiden tietoturvallisuusvastuista ja -periaatteista sekä tietoturvallisuuteen liittyvien riskien hallinnasta. RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 17 kohdan ja 10 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen tietoturvallisuuteen liittyvät keskeiset ohjeet.
- (76) RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 18 ja 19 kohtien nojalla rahastoyhtiön on liitettävä hakemukseen selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on varautunut keskeisten toimintojensa jatkumiseen erilaisissa häiriötilanteissa (jatkuvuussuunnitelma). Jatkuvuussuunnitelmien tulisi kattaa myös mahdolliset ulkoistetut toiminnot.

OHJE (KOHDAT 77–79)

- (77) Finanssivalvonta suosittelee, että hakemukseen liitetään lisäksi tietoturvallisuudesta tehdyt riskiarviot sekä selvitys rahastoyhtiön omasta tietoturvallisuudesta tehdyistä sisäisistä ja ulkoisista arvioinneista.
- (78) Tietojärjestelmiä, tietoturvallisuutta ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnittelua arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että
- rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on tarvittava osaaminen, organisaatio ja sisäinen valvonta tiedon tallentamiseksi, siirtämiseksi, käsittelemiseksi ja arkistoinniseksi konekielisessä muodossa. Nämä toiminnot voivat joko kokonaan tai osittain olla ulkoistettuja, jolloin rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön tulee varmistaa, että taholla, jolle palveluja ulkoistetaan, on riittävät resurssit ja osaaminen palvelujen tarjoamiseen
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on hallituksen hyväksymä tietohallintostrategia
 - tietojärjestelmillä on riittävät varajärjestelyt ja niille on laadittu toipumissuunnitelmat
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön tietoturvallisuuden yleinen taso on hallituksen määrittämä ja hyväksymä
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön yleinen tietoturvallisuuden taso ja eri tietojärjestelmien turvataso ovat riittävät rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toiminnan luonteeseen ja laajuuteen, tietojärjestelmien uhkien vakavuuteen sekä yleiseen tekniseen kehitystasoon nähden
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on riittävät resurssit ja määritellyt vastuut riittävän tietoturvallisuuden tason ylläpitämiseksi
 - tietoturvallisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti
 - rahastoyhtiöllä tai säilytisyhteisöllä on ajantasaiset tietoturvallisuusperiaatteet ja niitä tukeva ohjeistus
 - rahastoyhtiö on laatinut keskeisiä toimintojaan varten jatkuvuussuunnitelmat liiketoimintaansa uhkaavien häiriöiden varalta.

- (79) Tietojärjestelmiä ja tietoturvallisuutta koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset ovat Finanssivalvonnan standardissa *4.4b Operatiivisten riskien hallinta*.

6.10.4 Kirjanpitojärjestelmä

- (80) RahastoVMA 10 §:n 1 momentin 14 kohdan ja 10 §:n 3 momentin nojalla rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön on liitettävä hakemukseen selvitys kirjanpitojärjestelmästä ja -menetelmistä.

OHJE (KOHDAT 81–82)

- (81) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan RahastoVMA:n edellisessä kohdassa mainitusta selvityksestä tulee käydä ilmi muun muassa kirjanpitojärjestelmän yleiskuvaus, osakirjanpitojärjestelmien väliset liittymät sekä manuaaliset ja tietojärjestelmiin sisältyvät täsmäytykset.
- (82) Kirjanpitojärjestelmää arvioidessaan Finanssivalvonta kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että
- kirjanpitojärjestelmä on luotettava ja riittävillä jatkuvuusjärjestelyillä tuettu
 - kirjanpitojärjestelmän tulee pystyä tuottamaan riittävän yksilöityä tietoa johdon raportointiin ja viranomaisraportointiin
 - rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön järjestelmä täyttää kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (47/1998) kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä sekä kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa koneellisessa kirjanpidossa käytettävistä menetelmistä (22.5.2000) määritellyt kriteerit.

6.10.5 Toimintojen ulkoistaminen

- (83) SRL 26 a §:n 2 momentin mukaan rahastoyhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa rahastoyhtiön riskien hallintaa, sisäistä valvontaa tai muuten merkittävästi rahastoyhtiön liiketoiminnan hoitamista.
- (84) RahastoVMA 9 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla toimilupahakemuksen tulee sisältää selvitys asiamiehen välityksellä harjoitettaviksi aiotuista ja sekä muista ulkoistettavista toiminnoista. Lisäksi hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien sekä asiamiesten nimet ja yhteystiedot.

OHJE (KOHTA 85)

- (85) Finanssivalvonta suosittelee, että ulkoistamisesta tehtävästä selvityksestä käyvät lisäksi ilmi seikat, jotka on lueteltu Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa 1/2012 *Ulkoistaminen*.

6.11 Rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toimiluvan muuttaminen

- (86) SRL 5 d §:n 1 momentin ja 9 c §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö voivat hakea Finanssivalvonnalta toimilupaansa muutosta.

OHJE (KOHTA 87)

- (87) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toimiluvan muutoshakemukseen tulee liittää ne selvitykset, jotka ovat olennaisia toimiluvan muutokselle. Samoin tulee selvittää valvottavan taloudelliset edellytykset aloittaa uusi palvelu.

6.12 Vapaaehtoinen toimiluvasta luopuminen

- (88) Rahastoyhtiön on haettava FivaL 26 §:n 4 momentin nojalla Finanssivalvonnalta toimilupansa peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa.
- (89) Toimiluvan peruuttamista koskevaan hakemukseen tulee SRL 116 §:n nojalla liittää:
- 1) jäljennös siitä yhtiökokouksen päätöksestä, jossa yhtiö on päättänyt toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä ja
 - 2) selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on järjestänyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen hallinnon.
- (90) Säilytisyhteisön on haettava FivaL 26 §:n 4 momentin nojalla Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa säilytisyhteisötoimintaa.
- (91) Toimiluvan peruuttamista koskevaan hakemukseen tulee SRL 124 §:n nojalla liittää:
- 1) jäljennös siitä yhtiökokouksen päätöksestä, jossa yhtiö on päättänyt toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä ja
 - 2) selvitys siitä, ettei säilytisyhteisöllä ole enää hoidettavana säilytisyhteisön tehtäviä.

7 Rekisteröinnit ja ilmoitukset

- (1) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä vakuutusyhdistyksen liitännäistoimintaa koskevasta toimintasuunnitelmasta perustuu vakuutusyhdistyslain (VakYhdL) 1 luvun 5 §:ään.
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä vakuutusedustajien rekisteröintimenettelystä perustuu vakuutusedustuslain (VedL) 43 §:ään.

7.1 Rekisteröinnit

7.1.1 Vakuutusyhdistykset

- (3) Vakuutusyhdistyksen perustamisesta säädetään vakuutusyhdistyslain (VakYhdL) 2 luvussa. Vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestykselle ja sen muutoksille on VakYhdL 2 luvun 4 §:n mukaan haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Vakuutusyhdistys merkitään patentti- ja rekisterihallituksen pitämään kaupparekisteriin.
- (4) Vakuutusyhdistys saa pääasiallisen toimintansa ohella toimia VakYhdL 1 luvun 5 §:ssä n mukaan lueteltujen muiden kuin vakuutustoimintaa harjoittavien yritysten edustajana sekä markkinoida ja myydä yrityksen lukuun sen tarjoamia palveluja ja tuotteita asiakkaille (liitännäistoiminta).
- (5) Liitännäistoiminnan on oltava yhdistyksen harjoittaman vakuutustoiminnan luonteeseen sopivaa eikä se saa olla laajuudeltaan vakuutustoimintaan nähden olennaisessa asemassa. Liitännäistoiminta ei saa vaarantaa yhdistyksen vakavaraisuutta eikä vakuutusten käsittämiä etuja.

MÄÄRÄYS (KOHDAT 6-7)

- (6) Kun Finanssivalvonnalta haetaan VakYhdL 1 luvun 5 §:n mukaisen liitännäistoiminnan aloittamisen edellyttämää yhdistysjärjestyksen tai sen muutoksen vahvistamista, on hakemukseen liitettävä liitännäistoimintaa koskeva kolmen ensimmäisen tilikauden toimintasuunnitelma. Jos ensimmäinen tilikausi on vuotta lyhyempi, toimintasuunnitelman on käsitettävä tuo lyhyempi tilikausi ja kolme seuraavaa tilikautta. Toimintasuunnitelmasta on käytävä ilmi:
 - ne muuta kuin vakuutustoimintaa harjoittavat yritykset, joiden edustajana vakuutusyhdistys aikoo toimia tai joiden palveluja ja tuotteita se aikoo tällaisen yrityksen lukuun markkinoida ja myydä
 - ne yritykset, jotka voivat käyttää vakuutusyhdistyksen organisaatiota ja jakelukanavia omien tuotteidensa tai palvelujensa markkinoinnissa

- liitännäistoimintaan kuuluvat tuotteet ja palvelut sekä liitännäistoiminnan laajuus itsenäisenä toimintana ja suhteessa vakuutustoimintaan
- liitännäistoiminnan organisointi ja toiminnan edellyttämä henkilöstön koulutus
- liitännäistoiminnan aloittamisen edellyttämät arvioidut hallinto-, myynti- ja markkinointikustannukset sekä niiden rahoittamiseen tarkoitetut varat
- arvio muista kustannuksista kuin toiminnan aloittamiseen liittyvistä kustannuksista
- arvio liitännäistoiminnasta saatavista tuotoista.

(7) Jos vakuutusyhdistys aikoo laajentaa liitännäistoimintaansa siten, että se edellyttää yhdistysjärjestyksen taikka toimintasuunnitelman toimittamista Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi, on sen osalta voimassa, mitä edellä on sanottu liitännäistoiminnan aloittamista koskevasta toimintasuunnitelmasta.

7.1.2 Eläkesäätiöt

- (8) Eläkesäätiön perustamisesta säädetään eläkesäätiölain (ESL) 2 luvussa. Eläkesäätiön säännöille ja niiden muutoksille on haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen, jolla perustettavan eläkesäätiön säännöille haetaan vahvistusta, on liitettävä perustamiskirja.
- (9) Eläkesäätiö merkitään Finanssivalvonnan pitämään eläkesäätiörekisteriin. Eläkesäätiön rekisteröinnistä säädetään ESL 13 §:ssä ja 9 luvussa.

7.1.3 Vakuutuskassat

- (10) Vakuutuskassan perustamisesta säädetään vakuutuskassalain (VKL) 2 luvussa. Vakuutuskassan säännöille ja niiden muutoksille on VKL 2 luvun 13 §:n mukaan haettava Finanssivalvonnan vahvistus. Hakemukseen, jolla perustettavan vakuutuskassan säännöille haetaan vahvistusta, on liitettävä perustamiskirja.
- (11) Vakuutuskassa merkitään Finanssivalvonnan pitämään vakuutuskassarekisteriin. Vakuutuskassan rekisteröimisestä säädetään vakuutuskassalain 20 §:ssä ja 10 luvussa.

7.1.4 Työttömyyskassat

- (12) Työttömyyskassan perustamisesta säädetään työttömyyskassalain (TKL) 2 §:ssä. Toimiluvan uuden työttömyyskassan perustamiselle myöntää sosiaali- ja terveysministeriö. Finanssivalvonta vahvistaa työttömyyskassan säännöt.
- (13) Työttömyyskassa merkitään Finanssivalvonnan pitämään työttömyyskassarekisteriin. Työttömyyskassan rekisteröimisestä säädetään työttömyyskassalain 10 luvussa.

7.1.5 Vakuutusedustajat

- (14) Vakuutusedustajien (asiamies tai vakuutusmeklari) rekisteröinnistä säädetään vakuutusedustuksesta annetun lain (VedL) 2 luvussa.
- (15) Vakuutusedustaja merkitään Finanssivalvonnan pitämään vakuutusedustajarekisteriin.

7.1.5.1 *Asiamiesten rekisteröinti*

MÄÄRÄYS (KOHDAT 16–21)

Rekisteröintihakemus

- (16) Rekisteröintiä on haettava Finanssivalvonnalta sähköisesti tai kirjallisesti. Sähköinen hakulomake täytetään ja lähetetään Finanssivalvonnalle verkkopalveluosoitteessa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen. Kirjallisesti rekisteröintiä haetaan tämän määräyksen liitteenä olevalla hakulomakkeella. Kirjallinen hakemus ja selvitykset on toimitettava osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki, (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (17) Hakemuksen lisäksi Finanssivalvonnalle on toimitettava kohdissa (23) ja (25) tarkoitetut selvitykset 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle. Selvitykset voi toimittaa sähköpostilla osoitteeseen vakuutusedustajat@finanssivalvonta.fi, faksilla numeroon 010 831 55 99 tai postitse osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki.
- (18) Hakemukseen liitettävät selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.
- (19) Finanssivalvonta ei tutki hakemusta ennen hakemusmaksun suorittamista. Hakemusmaksu on suoritettava 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle.
- (20) Sähköisen hakemuslomakkeen yhteydessä on maksuohjeet. Kirjallisesti hakemuksen tehneelle Finanssivalvonta lähettää maksuohjeet hakemuksen saatuaan.
- (21) Jos hakija peruuttaa hakemuksen tai hakemus hylätään, hakemusmaksua ei palauteta.

Hakemukseen liitettävät selvitykset

Oikeushenkilö

Oikeushenkilöitä eli juridisia henkilöitä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt (jäljempänä asiamiesyhtiö).

MÄÄRÄYS (KOHDAT 22–23)

- (22) Asiamiesyhtiön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) ote kaupparekisteristä, yhdistysrekisteristä tai säätiörekisteristä. Rekisteriotteesta tulee nimenomaisesti käydä ilmi, että asiamiesyhtiöllä on oikeus harjoittaa elinkeinonaan vakuutusedustusta tai että rekisteriotteeseen on merkitty asiamiesyhtiön toimialaksi yleistoimiala tai kaikki laillinen liiketoiminta;
 - 2) yhtiöjärjestys, yhtiösopimus tai säännöt;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 4) vakuutuksenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta (liite A tai vastaavat tiedot sisältävä vahvistus);

5) päätoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi sen johtoon kuuluvista, asiamiestoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen asiamiesyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

6) päätoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään puolet sen palveluksessa olevista, suoraan asiamiestoiminnan harjoittamiseen osallistuvista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi. Asiamiesyhtiön palveluksessa olevalla tarkoitetaan sen työntekijää ja johtoon (ks. alakohta 5) kuuluvaa henkilöä;

7) sivutoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi sen johtoon kuuluvista, asiamiestoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity asiamieheksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Jos vastaava hoitaja ei kuulu yhtiön johtoon kohdan 5 mukaisesti, yhtiön johdon on annettava selvitys siitä, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on yhtiössä sellaisessa asemassa, että hänen voidaan katsoa kuuluvan yhtiön johtoon. Selvityksestä tulee käydä ilmi, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on asemassa, jossa hänellä on valtuudet tehdä yhtiötä sitovia päätöksiä asiamiestoiminnasta. Vastaavan hoitajan vastuualue (esim. tietty selkeästi määritelty liiketoiminnan osa-alue, johon asiamiestoiminta kuuluu) on määriteltävä. Vastaavan hoitajan on raportoitava asiamiestoiminnasta yhtiön johdolle. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen asiamiesyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

8) sivutoimisesti asiamiestoimintaa harjoittavan asiamiesyhtiön antama selvitys liikevaihdosta toimialoitain, asiamiestoimintaan osallistuvien ja muiden henkilöiden lukumäärästä sekä siitä, harjoitetaanko asiamiestoimintaa esimerkiksi tuotteeseen tai palveluun liittyvänä oheispalveluna.

Luonnollinen henkilö

- (23) Luonnollisia henkilöitä ovat asiamiesyhtiön palvelukseen tulevat henkilöt sekä yksityiset elinkeinonharjoittajat.

MÄÄRÄYS (KOHTA 24)

- (24) Luonnollisen henkilön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) maistraatin antama ote holhousasioiden rekisteristä;
 - 2) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote liiketoimintakieltorekisteristä;
 - 4) vakuutusenantajan antama todistus asiamiehen ammattipätevyydestä (liite C tai vastaavat tiedot sisältävä todistus);
 - 5) vakuutusenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta (liite B tai vastaavat tiedot sisältävä vahvistus); Edellä mainittua vahvistusta ei kuitenkaan tarvita, jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta yksinomaan rekisteröidyn asiamiesyhtiön palveluksessa;

6) jos hakija tulee asiamiesyhtiön palvelukseen, asiamiesyhtiön suostumus rekisteröimiseen;

7) jos asiamiesyhtiö hakee rekisteröintiä palveluksessaan olevan luonnollisen henkilön puolesta, hakemukseen on liitettävä luonnollisen henkilön suostumus rekisteröimiseen.

Hakemuksessa ja sen liitteissä annettujen tietojen muutoksista ilmoittaminen

MÄÄRÄYS (KOHDAT 25–28)

- (25) Jos hakemuksessa tai sen liitteissä annetut tiedot muuttuvat rekisteröinnin jälkeen, rekisteriin merkityn on viipymättä ilmoitettava muutoksista kirjallisesti tai sähköisesti Finanssivalvonnalle (sähköpostitse tai verkkopalvelussa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen).
- (26) Jos muutokset koskevat uusien edustettavien vakuutuksenantajien lisäämistä vakuutusedustajarekisteriin, asiamiehen on toimitettava vakuutuksenantajan antama vahvistus voimassaolevasta asiamiessopimuksesta sekä vakuutuksenantajan antama todistus ammattipätevyydestä.
- (27) Edellä kohdan (23) 8 alakohdan perusteella annettujen tietojen muutoksista on kuitenkin ilmoitettava vain silloin, kun asiamiestoiminta muuttuu sivutoimisesta päätoimiseksi.
- (28) Muutoksista ilmoitettaessa on Finanssivalvonnalle toimitettava muutoksia koskevat vastaavat selvitykset kuin rekisteröintiä haettaessa.

7.1.5.2 Vakuutusmeklareiden rekisteröinti

MÄÄRÄYS (KOHDAT 29–35)

Rekisteröintihakemus

- (29) Rekisteröintiä on haettava Finanssivalvonnalta sähköisesti tai kirjallisesti. Sähköinen hakulomake täytetään ja lähetetään Finanssivalvonnalle verkkopalveluosoitteessa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen. Kirjallisesti rekisteröintiä haetaan tämän määräyksen liitteenä olevalla hakulomakkeella. Kirjallinen hakemus ja selvitykset on toimitettava osoitteeseen Finanssivalvonta, Vakuutusedustajarekisteri, PL 103, 00101 Helsinki, (käyntiosoite Snellmaninkatu 6).
- (30) Hakemuksen lisäksi Finanssivalvonnalle on toimitettava kohdissa (37), (39), (42) ja (44) tarkoitetut selvitykset 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle. Selvitykset voi toimittaa sähköpostilla osoitteeseen vakuutusedustajat@finanssivalvonta.fi, faksilla numeroon 010 831 55 99 tai postitse osoitteeseen Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki.
- (31) Hakemukseen liitettävät selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia. Tämä ei kuitenkaan koske kohdan (37) 4 alakohdassa tarkoitettua todistusta vakuutusmeklaritutkinnon suorittamisesta.
- (32) Finanssivalvonta ei tutki hakemusta ennen hakemusmaksun suorittamista. Hakemusmaksu on suoritettava 21 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Finanssivalvonnalle.

- (33) Sähköisen hakemuslomakkeen yhteydessä on maksuohjeet. Kirjallisesti hakemuksen tehneelle Finanssivalvonta lähettää maksuohjeet hakemuksen saatuaan.
- (34) Jos hakija peruuttaa hakemuksen tai hakemus hylätään, hakemusmaksua ei palauteta.

Hakemukseen liitettävät, muut kuin riippumattomuutta koskevat selvitykset

Oikeushenkilö

- (35) Oikeushenkilöitä eli juridisia henkilöitä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt (jäljempänä meklariyhtiö).

MÄÄRÄYS (KOHDAT 36–37)

- (36) Meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa:
- 1) ote kaupparekisteristä, yhdistysrekisteristä tai säätiörekisteristä. Rekisteriotteesta tulee nimenomaisesti käydä ilmi, että meklariyhtiöllä on oikeus harjoittaa elinkeinonaan vakuutusdustusta tai että rekisteriotteeseen on merkitty meklariyhtiön toimialaksi yleistoimiala tai kaikki laillinen liiketoiminta;
 - 2) yhtiöjärjestys, yhtiösopimus tai säännöt;
 - 3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
 - 4) päätoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi meklariyhtiön johtoon kuuluvista, vakuutusmeklaritoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklariksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen meklariyhtiön palveluksessa. Vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;
 - 5) päätoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään puolet sen palveluksessa olevista, suoraan vakuutusmeklaritoiminnan harjoittamiseen osallistuvista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklareiksi. Meklariyhtiön palveluksessa olevalla tarkoitetaan sen työntekijää ja johtoon (ks. alakohta 4) kuuluvaa henkilöä;
 - 6) sivutoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys siitä, että vähintään yksi meklariyhtiön johtoon kuuluvista, vakuutusmeklaritoiminnasta vastaavista henkilöistä on rekisteröity vakuutusmeklariksi ja nimetty liikkeen vastaavaksi hoitajaksi, ja hänen suostumuksensa tehtävään. Jos vastaava hoitaja ei kuulu yhtiön johtoon kohdan 4 mukaisesti, lisäksi yhtiön johdon on annettava selvitys siitä, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on yhtiössä sellaisessa asemassa, että hänen voidaan katsoa kuuluvan yhtiön johtoon. Selvityksestä tulee käydä ilmi, että vastaavaksi hoitajaksi esitetty henkilö on asemassa, jossa hänellä on valtuudet tehdä yhtiötä sitovia päätöksiä vakuutusmeklaritoiminnasta. Vastaavan hoitajan vastuualue (esim. tietty selkeästi määritelty liiketoiminnan osa-alue, johon vakuutusmeklaritoiminta kuuluu) on määriteltävä. Vastaavan hoitajan on raportoitava vakuutusmeklaritoiminnasta yhtiön johdolle. Vastaavan hoitajan tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää, että vastaava hoitaja on päätoimisesti kyseisen meklariyhtiön palveluksessa. Finanssivalvonnan

tulkinnan mukaan päätoimisuus tarkoittaa sitä, että vastaava hoitaja voi toimia vain yhden yhtiön vastaavana hoitajana;

7) sivutoimisesti vakuutusmeklaritoimintaa harjoittavan meklariyhtiön antama selvitys liikevaihdosta toimialoitain, vakuutusmeklaritoimintaan osallistuvien ja muiden henkilöiden lukumäärästä sekä siitä, harjoitetaanko vakuutusmeklaritoimintaa esimerkiksi palveluun liittyvänä oheispalveluna;

8) selvitys VedL 28 §:n mukaisesta vastuuvakuutuksesta;

9) jos meklariyhtiö välittää ensivakuutuksiin liittyviä asiakkaan tai vakuutuksenantajan varoja, selvitys Finanssivalvonnan vakuutusedustajille antaman määräys- ja ohjekokoelman 22.6.2010 (Dnro 7/101/2010) 7 luvussa tarkoitetusta asiakasvaratilistä.

Luonnollinen henkilö

- (37) Luonnollisia henkilöitä ovat meklariyhtiön palvelukseen tulevat henkilöt sekä yksityiset elinkeinonharjoittajat.

MÄÄRÄYS (KOHTA 38)

- (38) Luonnollisen henkilön on liitettävä hakemukseensa:

1) maistraatin antama ote holhousasioiden rekisteristä;

2) oikeusrekisterikeskuksen antama ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;

3) oikeusrekisterikeskuksen antama ote liiketoimintakieltorekisteristä;

4) vakuutusedustuslautakunnan antama todistus vakuutusmeklaritutkinnon suorittamisesta;

5) selvitys VedL 28 §:n mukaisesta vastuuvakuutuksesta. Selvitystä vastuuvakuutuksesta ei kuitenkaan vaadita, jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta yksinomaan meklariyhtiön palveluksessa. Jos hakija harjoittaa vakuutusedustusta tällaisen meklariyhtiön lukuun yksityisenä elinkeinonharjoittajana eikä hänellä ole omaa vastuuvakuutusta, hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että meklariyhtiön vastuuvakuutus kattaa myös hakijan toiminnan.

6) jos hakija tulee meklariyhtiön palvelukseen, meklariyhtiön suostumus rekisteröimiseen;

7) jos hakija on yksityinen elinkeinonharjoittaja ja välittää ensivakuutuksiin liittyviä asiakkaan tai vakuutuksenantajan varoja, selvitys (37) kohdan 9 alakohdassa mainituissa määräyksissä tarkoitetusta asiakasvaratilistä. Meklariyhtiön lukuun toimivat yksityiset elinkeinonharjoittajat voivat käyttää vain kyseisen oikeushenkilön asiakasvaratiliä.

8) jos meklariyhtiö hakee rekisteröintiä palveluksessaan olevan luonnollisen henkilön puolesta, hakemukseen on liitettävä luonnollisen henkilön suostumus rekisteröimiseen.

Hakemukseen liitettävät selvitykset riippumattomuudesta

- (39) Meklariyhtiön on VedL 7 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan oltava riippumaton vakuutuksenantajista.

- (40) Luonnollisen henkilön on VedL 6 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan oltava riippumaton vakuutuksenantajista.

M Ä Ä R Ä Y S (K O H D A T 4 1 – 4 6)

- (41) Riippumattomuuden osoittamiseksi meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa selvitys:

Oikeushenkilö

- 1) harjoittamastaan muusta liiketoiminnasta ja liikevaihdosta toimialoittain;
- 2) omistajistaan ja siitä, ovatko nämä työ- tai asiamiessuhteessa tai muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa yhteen tai useampaan vakuutuksenantajaan;
- 3) samaan konserniin kuuluvista muista oikeushenkilöistä ja niiden liiketoiminnasta;
- 4) omistuksistaan muissa oikeushenkilöissä ja näiden liiketoiminnasta;
- 5) siitä, ettei meklariyhtiöllä ole yhden tai useamman vakuutuksenantajan kanssa lain 6 §:n perusteluissa tarkoitetulla tavalla sopimusta markkinoinnista, tuotekehittelystä tai muusta jatkuvasta yhteistoiminnasta.

- (42) Meklariyhtiön on liitettävä hakemukseensa sen johtoon kuuluvista, vakuutusmeklariksi rekisteröimättömistä henkilöistä kohdassa (44) tarkoitetut selvitykset.

Luonnollinen henkilö

- (43) Riippumattomuuden osoittamiseksi on luonnollisen henkilön liitettävä hakemukseensa selvitys:

- 1) harjoittamastaan muusta liiketoiminnasta ja liikevaihdosta toimialoittain;
- 2) työ- tai asiamiessuhteestaan muuhun kuin meklariyhtiöön;
- 3) omistamiensa kotimaisen tai ulkomaisen vakuutuksenantajan osakkeiden, takuuosuuksien sekä osakeyhtiölain (624/2006) 10 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen määrästä vakuutuksenantajittain eriteltyinä;
- 4) omistuksestaan tai vastuullisesta asemastaan oikeushenkilössä, joka on asiamiessuhteessa tai muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa riippuvuussuhteessa yhteen tai useampaan vakuutuksenantajaan;
- 5) siitä, ettei hänellä ole lainkohdan perusteluissa tarkoitetulla tavalla yhden tai useamman vakuutuksenantajan kanssa sopimusta markkinoinnista, tuotekehittelystä tai muusta jatkuvasta yhteistoiminnasta.

Hakemuksessa ja sen liitteissä annettujen tietojen muutoksista ilmoittaminen

- (44) Jos hakemuksessa tai sen liitteissä annetut tiedot muuttuvat rekisteröinnin jälkeen, rekisteriin merkityn on viipymättä ilmoitettava muutoksista kirjallisesti tai sähköisesti Finanssivalvonnalle (sähköpostitse tai verkkopalvelussa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/toimiluvat/vakuutusedustajaksi_rekisteroityminen).
- (45) Muutoksista ilmoitettaessa on Finanssivalvonnalle toimitettava kyseistä muutosta koskevat vastaavat selvitykset kuin rekisteröintiä haettaessa.

Asiakirjojen käännökset

- (46) Jos näissä määräyksissä tarkoitetut asiakirjat on laadittu muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, niistä on Finanssivalvonnan vaatimuksesta toimitettava myös suomen- tai ruotsinkielinen käänös.

Antopäivä: 6.3.2014
Voimassa: 15.4.2014 lukien toistaiseksi

Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset

60 (62)

8

Kumotut määräykset ja ohjeet

Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tulleessaan seuraavat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet:

- Rahoitustarkastuksen antama standardi 1.1, Toimiluvat ja notifikaatiot
- Finanssivalvonnan antaman standardin 6.1, Maksulaitosten ja maksupalvelua ilman toimilupaa tarjoavien henkilöiden toiminta, 4 luku.
- Vakuutusvalvontaviraston vakuutusyhtiöille, työeläkevakuutusyhtiöille, vakuutusyhdistyksille, vakuutusomistusyhteisöille, kolmannen maan vakuutusyhtiöiden sivuliikkeille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille antaman määräys- ja ohjekokoelman (dnro 9/101/2011)1 luku
- Vakuutusvalvontaviraston vakuutusedustajille antaman määräys- ja ohjekokoelman (dnro 7/101/2010) I luku ja luvun II kohdat 3 ja 4, 22.6.2010.

9 Muutoshistoria

Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu niiden voimaantumisen jälkeen seuraavasti:

Annettu 7.12.2015, voimaan 1.1.2016.

- kumottu aiempi luku 9 (vakuutusyhtiön toimilupa) 1.1.2016 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 6/2015, jolloin lukujen 10 ja 11 numerointi on samalla muuttunut.

Annettu 28.4., voimaan 1.7.2016

- kumottu aiempi luku 5 (luottolaitoksen toimilupa) 1.7.2016 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 3/2016, jolloin lukujen 6 - 11 numerointi on samalla muuttunut.

Annettu 22.11.2016., voimaan 1.1.2017

- kumottu aiemmat luvut 7 (maksulaitoksen toimilupa) ja 8.2 (Ilmoitusvelvollisuus tarjottaessa maksupalvelua ilman toimilupaa) 1.1.2017 voimaan tulleilla määräyksillä ja ohjeilla 8/2016, jolloin lukujen 7 - 10 numerointi on samalla muuttunut.